

Dekličji in fantičji iz novomeške občine, ki preživljajo počitnice v koloniji RK Novo mesto v Fazanu pri Portorožu, vas nasmejanih obrazov pozdravljajo! Sonca, morja za kopanje in hrane je dovolj. Kaj hitro so bili nared za sliko in tako kot jih vidite so se postavili pred naš objektiv preteklo nedeljo

Potrebne bodo nove šolske proge

Letošnjo jesen nameravajo (najverjetneje za dan republike) odpreti novo šolo v Trebnjem. Po določilih reorganizacije šolskega omrežja se bo tja preselilo več otrok

iz nepopolnih šol. Ker so nekateri kraji, iz katerih bodo otroci obiskovali šolo, precej oddaljeni, bo potrebno organizirati več novih avtobusnih zvez. O možnostih, od kod vse naj bi vozili šolski avtobusi, pristojni organi že razmišljajo. Predvidevajo, da bo treba to vprašanje rešiti najkasneje do decembra.

Sonce peče, delo na gradbišču pa se odvija brez prestanka. Le za nekaj trenutkov prenehajo posamezniki delati – tako kot brigadirka, ki jo vidite na sliki – ko je žeja le prehuda in jo je treba utešiti s požirkom hladne vode. Vsem brigadirjem, ki neutrudno gradijo ceste, proge... naš pozdrav! Gornji prizorček smo ujeli v objektiv na trasi gorjanske ceste med Metliko in Črnomljem

Junija rekord v BELTOVI livarni

V »Belto« občutno pri manjkuje strokovnjakov na posameznih delovnih mestih, ki jih zdaj zasedajo vršilci dolžnosti, precej pa je še nezasedenih. Upošteva vse kadrovske težave je podjetje v prvi polovici letošnjega leta doseglo kar lep poslovni uspeh, junija pa so v obratu livarne dosegli celo najvišje rezultate, odkar podjetje obstaja

Vreme

od 20. do 30. avgusta
Okoli 20. in 29. avgusta padavine z ohladitvijo, v ostalih dneh lepo vreme.
Dr. V. M.

Proračunska rezerva, edini up!

Edinole takojšnja sprostitev obvezne proračunske rezerve lahko zagotovi v novomeški občini sredstva za izplačilo dodatkov v zvezi s podražitvijo uslužbencem družbenih služb, štipendistom ter tisljim, ki prejemajo socialne podpore in preživnine

Priporočilo zveznega izvršnega sveta o povečanju osebnih dohodkov zaradi nedavnih podražitev je povzročilo mnogo manj težav kolektivom delovnih organizacij kot občinam, ki morajo zagotoviti izplačilo dodatkov v družbenih službah ter povečanje socialnih podpor in preživnin. Letošnji občinski proračuni so bili na našem področju izdelani z izredno umetnostjo, saj so občine prevzele kopico pristojnosti, sredstev pa je bilo le za malenkost več kot lani. Kje torej dobiti sredstva za izplačilo dodatkov zaradi podražitev? Vse kaže, da pride v poštev kot edini vir obvezna proračunska rezerva, zato vse občine našega manj razvitega področja pričakujejo, da jo bo republiški izvršni svet sprotil, ker brez tega ne morejo poseči po njej.

V novomeški občini povzročajo sorazmerno nizki osebni dohodki prosvetnih delavcev, ki vrhu vsega niso uskladeni z onimi v gospodarstvu, že dlje časa kopico težav. Zategadelj so že letos splošni začeli zbirati podatke, da bi lahko izdelali predlog za nova marila, po katerih bi občinski družbeni sklad za

šolstvo dodeljeval šolam več sredstev za njihovo osnovno dejavnost. Ugotovili so, da bi kazalo povečati osebne dohodke prosvetnih delavcev že med letom, z običajnim novoletnim povečanjem pa bi nato dosegli ravnotežje med njihovimi osebnimi dohodki in onimi v gospodarstvu. Priporočilo zveznega izvršnega

sвета o dodatku zaradi nedavnih podražitev jih je torej našlo pripravljeno. Ker so prosvetni delavci zdaj večji del na počitnicah in bi jih bilo težko zbrati k razpravi, je svet za šolstvo sklenil počakati z izplačilom povečanih osebnih dohodkov do začetka šolskega leta, v zadnjih štirih mesecih pa bi zato dobili toliko več, za kolikor bodo prikrasili v juliju in avgustu.

Nova merila, ki naj bi jih pri delitvi sredstev upošteval sklad za šolstvo od septembra letos dalje, naj zagotovijo prosvetnim delavcem osebne dohodke (všeti so vsi dodatki razen enega za težko delovno mesto, v oklepaju pa navajamo povsod dosedanje dohodke): učitelju od 40.000 do 57.000 din (od 31.000 do 48.000), predmetnemu učitelju od 45.000 do 62.700 din (od 37.000 do 54.000), profesorju na osnovni šoli od 47.000 do 64.800 din (od 40.000 do 57.800) in profesorju na srednji šoli od 50.400 do 67.900 din (od 43.400 do 60.000). Po teh merilih bo sklad dodeljeval šolam sredstva, delitev osebnih dohodkov po pravilnikih pa je še naprej v pristojnosti šolskih kolektivov. Ker je treba vsaj za 30 % povečati tudi zneske, namenjene materialnim izdatkom, bi za šolstvo skupaj s predlaganim povečanjem osebnih

dohodkov potrebovali v zadnjih 4 mesecih letos za 33 milijonov več, kot je bilo planirano.

Izplačilo dodatka zaradi podražitev je treba zagotoviti tudi uslužbencem upravnih organov in sodstva. Iz občinskega proračuna dobivajo socialno pomoč mnogi občani, znano je, da so preživnine zelo nizke, pa tudi štipendije naj bi se povečale vsaj za minimalen znesek. Pretežni del dotacij, ki grejo iz proračuna raznim zavodom in družbenim organizacijam, je namenjen osebnim dohodkom, zato je treba tudi tu zagotoviti povečanje. Če bi vsem naštetim povečali dosedanje prejemke vsaj za 2000 din, kot je priporočil plenum SZDL in ObSS v Novem mestu, bi potrebovali za to nadaljnjih 9.500.000 din.

Proračunska potrebnost pa se bo povečala zaradi višjih cen uslug v socialnih domovih (cene so celo za 50 % višje) in v zdravstvu (povečanje za povprečno 35 %), zato bo tudi v te namene potrebnih nadaljnjih 23 milijonov din.

Iz naštetih lahko razberemo, da bo občinski proračun potreboval letos za približno 66 milijonov din več sredstev. Samo dve možnosti sta: ali najeti kratkoročni premostitveni kredit (tega bo težko dobiti in se teže odplačati) ali pa poseči po sredstvih iz obvezne proračunske rezerve. Novomeška občina zategadelj pričakuje, da bo republiški izvršni svet obvezno proračunsko rezervo sprostil.

Kdaj bodo na vrsti borci kmetje?

— Sam borec od leta 1942, pa nimam stanovanja. Živim v majhni sobici... — Tri leta sem se boril v NOB, zdaj pa sem na kmetiji prav tak siromak kot prej... — Se in še so borci navajali v svojih pritožbah na razne organe, celo najvišje. Vse to in pa res kritično stanje borcev v nekaterih občinah je dalo pobudo za ustanovitev republiške komisije za vprašanja borcev, ki je pred kratkim obiskala Belo krajino.

Črnomalci so komisiji postregli skoro z vsemi podatki, ki so potrebni za temeljito analizo borčevskih vprašanj, medtem ko so bili tedaj Metličani v številnih bolj skromni in podatke šele zbirajo. — Že dolgo je znano, da je Bela krajina pri obravnavanju zadev bivših borcev v svojevrstnem položaju: v partizane je šlo največ kmetov (ostalega prebivalstva je bilo pred vojno zelo malo), in ko so izbojevali zmago, so se 1945 spet znašli za plugom in orali brazde. Takih primerov je na Gorenjskem, Stajerskem in drugod po Sloveniji, dosti manj. Od tam so odhajali v partizane največ delavci iz tovarn in so se po končani vojni spet vrnili na svoja stara delovna mesta. Delovna doba jim je tekla, belokranjski kmet pa je lahko nekaj let delovne dobe zakrnil za klobuk. Mnogi so ostali bolni in nesposobni za težko delo.

V občini Črnomelj je 4720 članov ZZB. Od teh je zaposlenih samo 635, vsi ostali so doma. Nekateri od teh bi se še radi zaposlili, vendar primernih mest zanje ni lahko najti. Na kmetijah živi 2.150 borcev, od teh pa 625 ljudi le životari, medtem ko je 150 borcev kmetov v izredno težkih socialnih razmerah. To so starejši ljudje, ki so odšli v partizane že pred italijansko okupacijo, doslej pa niso prejeli nobene družbene pomoči.

V razpadajočih in napoli podrtih hišah ali pa v zelo slabih stanovanjih živi v črnomaljski občini več sto borčevskih družin; med najbolj zaskrbljujočimi podatki pa

je tudi ta, da je v občini 630 borcev resno bolnih in da se mnogi ne zdravijo zaradi tega, ker niso deležni popolnega zdravstvenega zavarovanja, iz svojega pa ne morejo plačevati zdravljenja. Tudi borčevske pokojnine niso primerne, saj v občini od 413 upokojenih borcev prejema velika večina manj kot 24.000 din pokojnine, 159 pa je takih, ki dobivajo le po 1.200 din!

Tako bi bilo treba s priznavalnimi izboljšati položaj okoli 150 borcev, za kar bi potrebovali 18 do 20 milijonov dinarjev, če bi vsak dobil le po 7.000 din na mesec.

V metliški občini je okoli 1.760 članov Zveze združenja borcev. Od teh je 142 tovaršev in tovarišic nujno potrebnih družbene pomoči, v zelo slabih stanovanjih pa živi še 22 nezaposlenih in 80 zaposlenih borcev, se pravi okoli 80 borčevskih družin.

Se nekatere druge podatke, ki jih želi imeti republiška komisija, bosta zbrali posebni komisiji za zadeve borcev v obeh belokranjskih občinah. Občinski komisiji v Črnomlju in Metliki pa bosta medtem skušali tudi borcem v svoji občini v vsem pomagati, deloma tudi s pomočjo republike. Občinska skupščina bo proučila vse možnosti za odpis davkov socialno šibkim in pomoči potrebnim borcem kmetom. Razen tega bo treba vendarle že urediti, popolno zdravstveno zavarovanje kmetov borcev in jim nuditi primerne priznavalne ter ostalo družbeno pomoč, da bi si s tem res lahko kaj pomagali. Izredno majhne zneske, ki

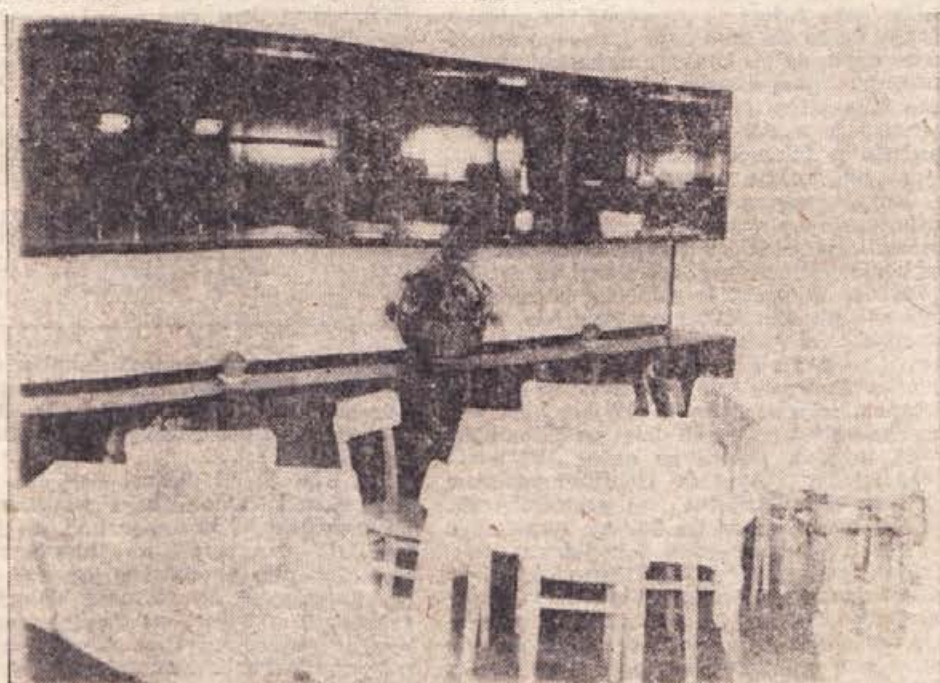
so jih nekateri prejemali doslej, res ni bilo mogoče smatrati za drugo kot za miloščino, s katero pa se ne da dostojno živeti.

Razgledni stolp na Rožič Vrh

Da bi si obiskovalci spomenika kurirjem TV stanice 8 na Rožič vrhu lahko ogledali tudi bližnjo okolico, so prizadevali vaščani, predvsem pa mladina, postavili v vrhu vaške lipe razgledni stolp. Okoli 50 m nad zemljo je v krošnji lipe narejena tolikšna ploščad, da bi lahko na njej igrala tudi godba. Vaščani so na svoje delo lahko ponosni in je prav, da ga pokažejo vsakemu izletniku, ki pride na Rožič vrh

Trebanjskemu dispanzerju najvišje priznanje

Slovensko zdravniško društvo podeljuje vsako leto priznanja in nagrade najboljšim protituberkuloznim dispanzerjem. Letos je častno diplomlo dr. Jožeta Bohinca, kakor se imenuje priznanje, prejel protituberkulozni dispanzer v Trebnjem. Na predlog Instituta za tuberkulozo na Golniku je zaslužnemu osebju trebanjskega dispanzerja priznanje podelila sekcija za ftiziologijo in pnevmotologijo na konferenci Slovenskega zdravniškega društva pred tedni v Portorožu. Posebej je bil deležen priznanja ftiziolog dr. Adolf Špiler, sicer upravnik zdravstvenega doma v Novem mestu, ki je s svojimi sodelavci v Trebnjem veliko pripomogel k učinkovitemu zatiranju tuberkuloze. Za nagrado je kolektiv trebanjskega dispanzerja prejel tudi umetniško sliko.

Mladim ljudem, ki se morda še niso odločili za poklic, svetujemo, naj postanejo gostinci. Šolski center za gostinstvo v Novem mestu vam je na voljo s 500 m² na novo urejenih prostorov, v katerih so učilnice, učna kuhinja, shrambe, garderobe, sodoben gostinski pribor in prostori za učno strežbo. Za 90 učencev je prostora! Telesno in duševno zdravi učenci naj vložijo prošnje in naj prilozijo zadnje šolsko in zdravniško spričevalo ter matični list. Pouk je prirejen tako, da ga bodo lahko obiskovali tudi vozači. Svetla, zračna in lepo opremljena šola, kakršno vidite na sliki, čaka na učence!

Po starem ne gre več

Zveza komunistov mora vsak dan potrjevati svojo vodilno vlogo z bojem za nadaljnji napredek socialističnih, družbenih, ekonomskih in humanih odnosov, za neposredno demokracijo, za vseobsegajoče delo samoupravnih organov na vseh ravneh, z bojem proti raznim deformacijam, kar se doseže z nenehno idejno in politično aktivnostjo na vseh področjih našega življenja, zlasti pa pri reševanju konkretnih problemov.

Iz smernic za predkongresno aktivnost ZK

»Nič več ne pomenimo, mi je dejal znanec, »življenje nas na vseh koncih in krajih prenaša. Ali imamo sploh še kakšno besedo? Včasih smo lahko rekli, češ tako je treba ali tako se ne sme, pa so upoštevali naše mnenje. Kaj pa danes?«

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

Znanec je imel v mislih svojo osnovno organizacijo Zveze komunistov, ki po njegovem nima več take veljave kakor nekdanj. Sestajajo se, kdaj pa kdaj se kdo razburi zaradi kake nepravilnosti, o kateri bi bilo treba opozoriti tiste na občini, včasih študirajo kak aktualen referat in tako mineva čas. Pri vsej tej dejavnosti imajo mnogi člani te organizacije občutek, da se življenje odigrava na odru, kjer oni nimajo kake pomembnejše vloge.

»Kaj meni, kje so vzroki, da nimate več vpliva na dogajanje okrog sebe?« sem ga vprašal. »Kakšna bi morala biti vaša vloga?«

»Če kaj rečem, bi morali odgovorni ljudje to upoštevati« je odvrnil znanec. »Zadnjih smo na sestanku kritizirali, da trg ni dobro preskrbljen in da so cene previsoke. Ali misliš, da se bo kritika koga prišla? Dvomim, da bo sploh kdo prebral zapisnik...«

Po takem dvogovoru sem ga naposled razumel. Uganil sem, da si želi starih časov, ki so nekdanj morali biti, kakršni so bili, vsaj v glavnih črtah, danes pa ne več.

starem ne gre več. Na sestanku osnovne organizacije ni mogoče predpisovati receptov, kako naj delajo samoupravni organi. Na sestankih tudi ni mogoče edino zveličavno in nezmotljivo presojati, kaj je na terenu dobro in kaj ni. To so preživele metode. Osnovna organizacija se bo morala oprijeti novega stila in novih metod dela, če neče, da je čas ne bo povsem pregazil.

Komunisti ne bi smeli dovoliti, da se njihov sestanek spremeni v slab zbor volivcev, kjer govorijo o vsem mogočem. Ta je slišal, da se temu in temu godi krivica, drugi spet sluti, da je v tem in tem podjetju neka naroba. Najbrž ni namen sestankov, da bi površno ugotovili, kaj je kje dobro in kaj slabo. Sestanek tudi ni priložnost, da vsak pove vse, kar je kje slišal, ne glede na to, ali so stvari preverjene ali ne. Komunisti bi se morali varovati takega površnega opazovanja pojavov okrog sebe. Oni so poklicani, da gredo globlje in da pridejo stvarjem, kot se reče, čisto do dna. Tudi tedaj, kadar govorijo o nepravilnostih, ki jih opažajo okrog sebe, se ne bi smeli vdaati zgolj občutkom.

Morali bi znati ločiti napake, ki so posledice neznanja, od napak, ki so hotene. Morali bi razumeti, kaj izvira iz objektivnih težav, denimo iz nezadostne materialne razvitenosti, in kaj je posledica nemarščine posameznikov ali skupin. Vedeti bi morali, kdaj ni mogoče ustreči ljudem, ker njihove želje presegajo objektivne možnosti, in kdaj odgovorni činitelji česa ne rešijo zadovoljivo, ker nimajo poslušala za potrebe in probleme ljudi. Tako se poglobljati v probleme pa ni preprosto, kakor se morda komu zdi. Taka aktivnost komunistov terja človeka, ki ne pusti, da bi ga življenje prehitelo, in ki si ne dela utvar, da vse ve in da o vsem zmeraj najbolje misli.

Pa še nekaj: zmotno je tudi mnenje, da je zapisnik sestanka tisti hokus-pokus, ki rešuje probleme sam ali pa jih vsaj posreduje naprej. Komunisti morajo posredovati svoja spoznanja, zlasti tista, do katerih so se dokopali, na podlagi znanja in ki temelje na ugotovljenih argumentih, toda ne prek zapisnikov in tudi ne sklicujoč se na avtoriteto Zveze komunistov. Za

Na Cipru je minil še en miren dan — te vesti se zdaj že nekaj časa ponavljajo. V Tonkinškem zalivu je mirno, le v Južnem Vietnamu se nadaljujejo akcije gverilcev.

Toda za temi preprostimi besedami je drama, je tragedija, so izgubljene iluzije. Na Cipru ni pravega miru že od leta 1955, ko se je začel odkrit boj za neodvisnost otoka. Ko je postal Ciper leta 1960 samostojen, je bila to samo etapa, stopnica do priključitve h Grčiji.

Ko je predsednik Cipra nadškof Makarios lani decembra odpovedal londonske in zürške sporazume je med Turki na otoku završalo. Kajti bilo je jasno, da je Makarios mislil na enozis — priključitev h Grčiji. Na to pa Turki ne bi mogli mirne duše pristati.

Ko smo po vojni prebrali poročila o Nemčiji in smo delali bilanco leta, smo vedno mislili, drugo leto se bo nemško vprašanje premaknilo z mrtve črte. Minilo je deset let, minilo jih je že devetnajst, vendar ni nikjer nobenih izglede, da je rešitev nemškega vprašanja blizu.

V Aziji imamo pat pozicijo na Koreji, nerešeno je kašmirska vprašanja, v Laosu divja državljanska vojna, čez Vietnam gre težka bambusova zavesa. Bo tudi ciprsko vprašanje običajno v slepi ulici, bo šlo mimo še eno leto, ne da bi dosegli kak napredek?

Te misli se vsiljujejo, ko vidimo, da se rešitev ciprskega vprašanja vse bolj in bolj zapleta. Možnost kakega odkritega obračuna med Grčijo in Turčijo je minimalna. Predsednik sovjetske vlade Hruščov je ondan odkrito povedal, da bo Sovjetska zveza pomagala Cipru, če bi ga Turčija napadla. Ta izjava je delovala kot hladni tuš v Ankari. Vzeli so jo kot resno opozorilo, ne kot diplomatsko potezo.

Takoj po tej izjavi so zaplule

enote ameriške šeste flote v vode med Ciprom in Kreto. S svojo navzočnostjo naj preprečijo nepremišljene akcije Turčije. Nov konflikt na Cipru bi bil kaj lahko usoden, požar, ki bi izbruhnil v tem delu

Po viharju-zatišje

Sredozemlja, bi bil lahko katastrofalen.

Tudi najmanjša vojaška akcija bi močno zavlekla rešitev ciprskega vprašanja — in vendar mora do te rešitve priti. Za zdaj res nihče ne vidi, kaj in kako.

Atene se zavzemajo za enozis — priključitev Cipra h Grčiji. Ankara je za takšim, razdelitev otoka na dva dela, večji grški in manjši turški Turki žive predvsem na severu otoka, njihovo glavno središče je Kirenija. Od Kirenije do obale Južne Turčije je le dobrih 60 kilometrov... do Krete je 250 km, do Aten 750 kilometrov...

V napetosti kot vlada sedaj, je vsako posredovanje med Grčijo in Turčijo le kaplja v morje. Počakati bo treba, da se strasti pomirijo. Prvi posredovalec Finec Tuomioja je imel težko nalogo, bil je brez moči. Ker je teže zbolelo, bodo morali izbrati novega.

Bo to Acheson, bivši ameriški zunanji minister? Malo verjetno, predstavnik velesile ne more biti posrednik v tako delikatnem sporu, to je lahko le zastopnik male države. Sicer pa posrednik ne more delati čudežev. Atene in Ankara morata

najti skupni jezik, čimprej, tem bolje.

Zaradi nerešenega ciprskega vprašanja so morali v Atenah in Ankari odložiti rešitev drugih važnih vprašanj — to pa je velik minus za obe državi. To je minus tudi za Zahod, vzhodno Sredozemlje je postalo žarišče nevarnih konfliktov.

Tudi največji pesimisti so prepričani, da se bo ta spor nekega dne, upajmo drugo leto, rešil. Kaj pa v Jugovzhodni Aziji? Je kaj izglede, da neha vojna v Vietnamu in se obe državi, Južni in Severni Vietnam, združita?

Bolj skromni so ti izgledi. V Aziji gre za konflikt med dinamično Kitajsko in bogato Ameriko. Rusija na Daljnem vzhodu ne pomeni več to, kar je še pred nekaj leti. Kitajska podpira svoje ljudi, svoje režime. Na jugu Azije je njen vpliv vse močnejši, čuti se že v Indoneziji. Kitajski vpliv je močan v Severnem Vietnamu, Kitajska podpira z materialom levičarske sile v Laosu.

Amerika podpira reakcionarne režime od Južne Koreje do Južnega Vietnam, ameriška VII. flota se je s Formoskega preliva premaknila v bližino Tonkinškega zaliva.

Kdor misli, da se lahko rešijo ta nasprotja, je velik optimist. In vendar ne morejo ostati nerešena. Toda rešitev je daleč, Anglija, Francija in druge zahodne države vzdržujejo diplomatske odnose s Kitajsko, Amerika ne misli niti na konzularne ali navadne trgovinske odnose.

Preden se ta vprašanja ne rešijo, ni misliti na rešitev vietnamskega voza. Nerešeno vietnamsko vprašanje je le odsev velikega spora med obema kolosoma. Je le ena izmed točk, kjer se nadaljuje neumljeni boj za oblast na svetu.

svoja napredneša stališča — seveda, če so zares taka, kar naj potrdi praksa, življenje — se naj komunisti bore kot člani samoupravnih organov in kolektivov, katerih neločljivi del so. Treba se je vključiti v proces samoupravljanja in tu, enakopravno z drugimi delovnimi ljudmi, urejati probleme. Komunisti so se dolžni vključevati v javne tribune in spodbujati demokratični boj mnenj, ne pa se zapirati v svoje organizacije, opazujoč, ali gre zunaj življenje po pravih kolesnicah. Tako opazovanje ima res lahko za posledico to, da življenje teče mimo, ne da bi vpraševalo, ali

sme, medtem ko pristaja takšna osnovna organizacija na slepem tiru.

Stane Kavčič je v svoji razpravi v reviji »Teorija in praksa« (št. 7-8) med drugim nazorno pojasnil vlogo Zveze komunistov, ko je zapisal, da komunisti prav zato, ker so stopili v vrste Zveze komunistov, lahko bolj organizirano in na podlagi globljih teoretičnih proučevanj spremljajo družbene procese in bolj prodirajo v globino in širino vsakdanjih dogodkov. Tako se čuti o manj nemočne, to pa pomeni tudi bolj svobodne nasproti življenju, nasproti današnjemu in jutrišnjemu

dnevu. V Zvezi komunistov, kjer srečajo mnogo izkušenih in zrelih političnih tovarišev, lahko hitreje in bolj vsestransko razvijajo svojo osebnost, lahko bolj vsestransko in poglobljeno širijo svoje obzorje in ustvarjalno sodelujejo v družbenem dogajanju. I. B.

Udeleženci FICE na Otočcu

Dne 11. avgusta je bil na Otočcu sprejem udeležencev obnega zbora FICE, mednarodne zveze organizacij, ki skrbijo za otroke. Sprejem sta organizirala republiški

sekretar za šolstvo Boris Lipušič in sekretar za socialno varstvo Nada Majcen. Poleg ostalih gostov so se sprejem udeležili tudi predstavniki novomeške občine: Sergij Thorževskij, Fr. Uhar, Slavko Dokl, Avgust Avbar, pok. Valentin Humar, Franc Beg, Kristina Plut, Marija Prah in Janez Grašič. Ob tej priložnosti so se tudi predstavniki FICE zanimali za ureditev otroškega varstva v novomeški občini.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

Ameriška vlada je sklenila, da pošlje Combeju, predsedniku kongoske vlade, več transportnih letal pa tudi nekaj bombnikov tipa B-26. S temi letali naj bi ustavili ofenzivo upornikov, ki se vse bolj približuje glavnim centrom Konga.

Libanon ima novega predsednika. Za predsednika te arabske države je bil v tork izvoljen Charles Helou, eden izmed ustanoviteljev libanonske Palangistične stranke. Helou je bil nekaj časa novinar, bil je politični direktor lista »Jours«, ki izhaja v Beirutu, v francosčini.

Devetnajst let Indonezije. Te dni je bila v Djakarti velika proslava devetnajstletnice ustanovitve Indonezije, velike države na skrajnem jugu Azije. Predsednik Sukarno je poudaril, da bo njegova država nadaljevala boj proti Malezijski federaciji, saj je to dele britanskega imperijalizma.

Italijanski obisk pozneje. Italijanski veleposlanik v Beogradu Roberto Ducci je obiskal predsednika ZIS Stambolića, obvestil ga je, da bosta Aldo Moro in Saragat, predsednik vlade in zunanji minister, obiskala Jugoslavijo pozneje. Datum obiska naj se določi sporazumno.

Trije novi sateliti. Sovjetska zveza je v tork izstrelila v orbito zemlje tri nove satelite. Aparati na satelitih delajo normalno. SZ zbira podatke za nov polet ljudi v vesolje.

Niti peči zemlje. Predstavnik vlade je izjavil, da ne bo Indija odstopila pokrajine Aksai Cin na severu Kašmira. Indija ne bo odstopila niti metra svojega ozemlja. Indijski politik Narayan je namreč nedavno predlagal, naj bi Indija dala Kitajski to gorato ozemlje in tako omogočila rešitev indijsko-kitajskega spora.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Po priložnosti letošnjega ni dohodek od turizma v prvih sedmih mesecih letošnjega leta blizu 22,7 milijona dolarjev ali za 34 odstotkov več kakor lani v istem času. S tem so presežena vsa pričakovanja. Če bo šlo tako naprej, smemo upravičeno upati, da bo letošnja turistična »žetev« rekordna, mnogo boljše od lanske, ki tudi ni bila tako slaba. Lanski devizni dohodek od turizma je znašal 66,7 milijona dolarjev in turizem je bil med izvoznimi panogami našega gospodarstva na petem mestu.

Kaj je prispevalo k tako uspešnemu razvoju letošnjega turizma? Predvsem je treba priznati, da je bilo v pripravi na letošnjo turistično sezono več načrtnosti in doslednosti. In: skupnost je namenila turizmu veliko več sredstev kakor prejšnja leta. Letos so odprli več hotelov z 9.000 posteljami, več novih restavracij z 18.000 sedeži, 250 novih bencinskih črpalk itd. Letos prvič so bila namenjena večja sredstva (4 milijone dolarjev) tudi za nakup rezervnih delov za avtomobile tujih turistov. Odprli so okrog 100 novih prodajal in tako precej izboljšali preskrbo turistov. Skratka: letos smo pogledali malo globlje v žep, da bi ga kasneje napolnili s čedalje večjimi deviznimi dohodki.

Kako pa prihodnje leto? Znano je že, da bo federacija sodelovala pri gradnji in rekonstrukciji objektov, ki naj zagotovo povečajo in izboljšajo nastanitve, prehrane, prevoza in drugih storitev tujim turistom, z 19 milijardami din. Ta znesek seveda ne vključuje sredstev, ki jih bodo namenile za razvoj turizma republike in komune.

Ali na Dolenjskem že kaj mislimo na to, kako bi prihodnje leto še bolj povečali obisk tujih turistov, kar pa seveda ne bo mogoče,

ne da bi povečali in izboljšali turistične in gostinske storitve?

Ob 20-letnici ustanovitve obmejnih enot je vrhovni komendant oboroženih sil SFRJ Josip Broz Tito poslal poveljstvu obmejnih enot brzojavko. V njej med drugim pravi, da je miroljubna politika ustvarila ugodnejše pogoje za izvrševanje dolžnosti na meji. To pa nikakor ne uspava naših vrlih graničarjev, ki vseeno opravljajo svoje

TURIZEM USPEŠNO NAPREDUJE

dolžnosti že z znano tradicionalno odgovornostjo in budnostjo. Tovariš Tito je obmejnim enotam čestitaj k jubileju in jih pohvalil za njihovo požrtvovalno in nesebično službo ljudstvu.

Kdo še ni doživel daljšega čakanja pred okenci tega ali onega zavoda za socialno zavarovanje? Znano je tudi, da je potreben daljši čas, preden se zahtevek za pokojnino dokoplje do odločbe in prve pokojnine. Pravijo, da kmalu pred okenci ne bo več dolgih vrst. Posebna skupina strokovnjakov pripravlja načrt za skrajšanje postopkov pri uveljavljanju pokojninskih zahtevkov. Nedolgo tega so sporočili, da bodo kmalu že preizkusili tak skrajšan postopek v nekaterih, nalašč za to izbranih zavodih. Ko pa bo skrajšani postopek vpeljan v redno poslovanje, bo — kakor napovedujejo — zadoščalo, da bo delovna organizacija samo obve-

stila zavod, da je ta in ta izpolnil pokojninski staž. Čez nekaj dni bo že dobil odločbo in prvo pokojnino, ki pa naj bi bila — kar je želja vseh upokojencev, zlasti tistih, ki so se upokojili pred nekaj leti — »nekoliko« večja od sedanjega.

V okviru 10. jubilejnega mednarodnega sejma vin, žganih pijač, sadnih sokov in opreme na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, je mednarodna ocenjevalna komisija že ocenila vse vzorce. Leteh je bilo letos okrog 1000, in sicer iz 25 držav. Komisija za ocenjevanje vin je letos podelila 291 zlatih, 722 srebrnih in 27 bronastih medalj, komisija za ocenjevanje žganih pijač pa je prisodila najboljšim vzorcem 67 zlatih, 105 srebrnih in 2 bronasti medalji. Zdaj pride na vrsto »lalično« ocenjevanje. Obiskovalci vinskega sejma, desetega po vrsti, bodo kmalu lahko presojali, ali razstavljena vina zaslužijo taka priznanja.

Od 1. avgusta naprej bo začel veljati nov odlok o kaznih za slepe (ali pozabljive) potnike na vlaku. Potnik, ki ne bo mogel pokazati veljavne vozovnice, bo plačal redno vozno od odhodne do namembne postaje, razen tega pa še 1000 din kazni. Kdor se bo prijavil sprevodniku, da nima veljavne vozovnice, bo plačal razen redne vozovnice še 500 din.

Zivinorejsko poslovno združenje v Osijeku pripravlja kalkulacijo za novi predlog o zvišanju odkupnih cen goveje živine. Zivinorejci namreč menijo, da so nove cene koruze in odprava regresa na uvožena beljakovinska krmila spremenili dosedanje kalkulacije o lastni ceni v zivinoreji in da je nastala potreba po zvišanju odkupnih cen živine.

Nikjer višje cene lastnih izdelkov!

Sodeč po izjavah predstavnikov delovnih organizacij novomeške občine na dosedanjih posvetovanjih o uresničevanju priporočil skupne seje občinskega sindikalnega sveta in občinskega odbora Socialistične zveze in nedavno sprejetih ukrepov ZIS hočejo delovni kolektivi kaj različno rešiti vprašanje nadomestil zaradi porasta cen.

V večini delovnih organizacij so že imeli seje delavskih svetov, nekateri kolektivi pa so sklicali tudi sestanke vsega članstva in se pomenili o nadomestilih. Ko so razpravljali o ekonomskem stanju, so se sprva skoraj brez razlike ogreli za povišanje cen svojih izdelkov, kasneje pa so sporočili, da ne nameravajo rešiti vprašanja na ta način.

Po nepopolnih podatkih se bo narodni dohodek iz gospodarstva v novomeški občini letos povečal za 4,1 odstotka, skladi delovnih organizacij pa za 701 milijon dinarjev. Za izplačilo nadomestila (npr. 2500 dinarjev) bi v šestih mesecih porabili 270 milijonov dinarjev, tako da sprito znatno povečanih skladov izplačilo nadomestil ne bi smelo nikjer delati preglavice. In vendar predstavlja novomeška pekarija primer, ki ga bo treba reševati v širšem obsegu! Gro pravzaprav za to, od kod bo delovni kolektiv pekarije do sredstva za nadomestila, če prodaja kilo belega kruha po 120 dinarjev, medtem ko je groistična cena za 1 kg bele moke 124 dinarjev! Pri dnevnem potrošnji 4800 kg kruha bi znašala nepokrita razlika pekarije v petih mesecih 5.760.000 dinarjev! Vprašanje

bo morala slej ko prej načeti občinska skupščina in z ukrepom zagotoviti redno preskrbo občine s kruhom.

Večina delovnih organizacij se je odločila, da bo nadomestilo 2000 dinarjev izplačevala vsem enako, izplačilo nad 2000 dinarjev pa bo določeno na podlagi meril rednega nagrajevanja. Degresivno nadomestilo (največ tistemu, ki ima najmanj) bodo uveljavili v industriji perila Labod ter v novomeški in žužembski kmetijski zadrugi.

Prav gotovo pa nadomestila ne bodo pokrila dejanskih stroškov zaradi druginje. O tem ni razpravljala še nobena delovna organizacija niti ni še ustreznih analiz. Če bi bili znani ti podatki, bi se marsikje odločili za večjo osnovo nadomestila.

Za primer izračunajmo življenjske stroške štiričlanske družine, ki ima zaposlenega enega člana. Ob splošni podražitvi so se njeni stroški povečali za 5800 dinarjev. Če upoštevamo, da bi zaposleni dobil večje OD in nadomestilo v skupni vsoti 4200 dinarjev, ostane nepokritih 1600 dinarjev. Pri tem niso upoštevane veržne podražitve.

Razprave o nadomestilih se nadaljujejo, posvetovanja so

na dnevnem redu skoraj vsak dan, vsi pa poskušajo s pametnimi predlogi uveljaviti taka načela izplačevanja, da bo zadosteno občanu kot proizvajalcu in upravljavcu ter potrošniku.

»Dober tek, brigadniki iz Gradca!«

TRAKTORISTI IZ KOČEVJA NAJBOLJŠI

Na posestvu kmetijske zadruge v Črnomlju so se v nedeljo dopoldne zbrali najboljši traktoristi ljubljanskega okraja na VII. okrajnem tekmovanju v kmetijskem strojništvu. Tekmovanja, ki ga vsako leto organizira kmetijsko-tehniška komisija pri okrajnem odboru ljudske tehnike Ljubljana, se je letos udeležilo, žal, le 27 tekmovalcev, predvsem z območja Dolenjske ter Ljubljane in Kranja.

V strokovnih odgovorih iz teorije so se tekmovalci pomerili že v soboto zvečer, v nedeljo dopoldne pa so se pomerili v kvalitnem oranju s traktorji in dvobraznimi plugi ter v spretnosti vožnji s

V. mednarodni sejem oblačil

Od 10. do 18. oktobra letos bo na prostoru Beogradskega sejma V. mednarodni sejem oblačil pod geslom »Moda v svetue«. Doslej je prijavilo udeležbo 15 tujih držav, med njimi: Avstrija, Belgija, Čehoslovaška, Anglija, Francija, Monako, Nemška demokratična republika, Poljska, Zvezna republika Nemčija, ZDA in Švica. Vsi doslej prijavljeni razstavljalci zahtevajo večji razstaveni prostor, zato bo letošnji sejem zavzel večjo površino Beogradskega sejma kot vsi dosedanj. Med ostalim bodo naša domača podjetja letos prikazala svoje napore za povečanje izvoza oblačil. Posamezni eksponati iz usnja, obutev in oblačila bodo prikazani v okviru specializiranih skupin Med domačimi razstavljalci se bo tudi letos pojavilo več deset taksnih, ki lani niso sodelovali.

Mirnopaška industrija pod eno streho

Obrat »Betla« v Mirni peči bo proizvajal samo za izvoz

Ob pomoči novomeške občine in Zavoda za zaposlovanje delavcev je metliška tovarna »Betla« v Mirni peči v kratkem času preuredila nekdanje gospodarsko poslopje v sodoben industrijski obrat, ki so ga svečano izročili obratnemu delavskemu svetu 11. avgusta. Otvoritvene svečanosti so se razen predstavnikov »Betle« udeležili tudi nekateri zastopniki družbenih in političnih organizacij iz Mirne peči. Ob tej priložnosti je direktor »Betle« Peter Vujčić v kratkem nagovoru delavkam poudaril, da mirnopaški obrat ne bo v ničemer prikrajšan, ampak da bo vse odvisno od njega samega in od tega, kako bo gospodaril. Obrat je specializiran, izdeloval pa bo zlasti moško vrhno trikotažo. Stroji so pretežno sodobni, bodo pa postopno proizvodnjo še bolj modernizirali. Celotno proizvodnjo mirnopaškega obrata izvažajo in so ustrezne pogodbe za letos že podpisane. Obrat »Betla« je prvi industrijski obrat v Mirni peči, v novih prostorih pa mu je trdna bodočnost zagotovljena. Do zdaj so bili največja ovira za njegov razvoj prostori, ki so bili raztreseni v raznih gospodarskih poslopih po vsej Mirni peči. Prav to je bil eden od osnovnih vzrokov, ki so bivše pletilstvo »Dolenjka« pripeljali na rob propada. Okolišnim prebivalcem, zlasti ženskam, je zdaj spet dana možnost, da se zaposlijo. Zatrjujejo, da se bo obrat še nadalje razvijal.

Zlati september za KEMO-OPREMO

V trebanjski »Kemo-opremi« ne skrivajo želje, da bi se radi čimprej preselili v nove proizvodne prostore, ki jih gradijo med obema železnicama pri Starem trgu. Ta želja naj bi se izpolnila v septembru, da bo podjetje zadnje četrletje delalo že v novih pogojih.

Za to ima »Kemo-oprema« vse možnosti. Stavba je sicer dograjena do druge faze, vendar ustreza sedanjemu proizvodnji in sedanjemu številu zaposlenih. Velja pa poudariti, da skrbi podjetje predvsem za opremo, se pravi stroje, za kar je namenilo polovico sredstev od skupne investicijske vsote. Seveda so bili neizogibno potrebni tudi novi prostori, ker so morali zaradi neprimernih prostorov pogosto delati pod milim nebom. Razumljivo je, da v takih pogojih nista mogla priti do izraza niti storilnost posameznika niti hitrost izdelave določenega izdelka. Bržkone presenetljivo, da je podjetje kljub takemu stanju eno izmed najbolj akumulativnih v občini, kar znova dokazujejo uspehi letošnjega prvega polletja, ko je »Kemo-oprema« celo preseгла plan za to obdobje. V zadnjem četrletju bodo uspehi še znatno večji.

Delo v novih prostorih in neprimerno izboljšani pogoji bodo vplivali, da bo plan ob koncu leta ne le izpolnjen, ampak celo znatno presežen. Zato, pravijo, bo september, v katerem bodo preselili proizvodnjo, začetek zlatega obdobja za podjetje.

Podjetje KEMO-OPREMA v Trebnjem se bo kmalu preselilo v nove prostore, ki jih pravkar dokončujejo. Proizvodna dvorana, kot jo vidimo na sliki, je zgrajena do prve faze

Novi prostori so urejeni u druge faze, vendar bo v njih možno sprostiti vse zmogljivosti in se bolj izkoristiti notranje rezerve. Takim rezervam so prišli na sled že zdaj, pa jih zaradi določenih težav niso mogli izkoristiti. Za vse to bo poslej še bolj skrbel kader, kateremu posvečajo vso pozornost. Kakor smo nekoč že omenili, je »Kemo-oprema« eno izjemno redkih podjetij, ki gradi svojo prihodnost na sposobnostih lastnega kadra.

V Beli krajini višje štipendije

Studentom višjih in visokih šol — 18.000 din, dijakom srednjih šol — 15.000 din in učencem nižjih šol po 13.000 din (to je zgornja meja) naj bi od letošnjega septembra dalje znašale štipendije belokranjske mladine. Tako so namreč sklenili na posvetovanju članov kluba Belokranjskih študentov s predstavniki delovnih organizacij in obeh belokranjskih občin.

Mimo tega so sprejeli za študente še nekaj pomembnih zaključkov, med katere sodi zlasti ta, da naj bi v

bodoče dobivali štipendije predvsem socialno šibki dijaki, upoštevali pa naj bi tudi njihov dotedanji učni uspeh in udejstvovanje v družbeno-političnem življenju.

Obe občini, Metlika in Črnomelj, bosta imenovali posebno skupno komisijo, ki bo v tesni povezavi s kadrovsko službo Zavoda za zaposlovanje delavcev celovito obravnavala kadrovske problematiko obeh občin.

Sprejeto je bilo tudi priporočilo, naj delovne organizacije in občine na pomemb-

nejše seje vabijo tudi štipendiste in naj poskrbe, da bo imel klub Belokranjskih študentov vedno na razpolago nekaj primerkov letnega in perspektivnega načrta, da bi se lahko člani podrobneje seznanjali z domačo problematiko.

Ker v obeh občinah primanjkuje strokovnega kadra, pa naj bi v delovnih organizacijah več storil za izobraževanje na delovnem mestu. Klub belokranjskih študentov bo podrobnejši načrt dela za prihodnje leto sestavil na skupščini, ki bo oktobra v Ljubljani.

Tudi v lovstvu je lepa beseda premalo

Področje, ki naj ga pričujoči sestavek vsaj okvirno obdela, je tolikanj raznovrstno in interesantno, da bi zlepa ne našli njemu podobnega. Že zavoljo samega pojmovanja, ali naj bo lovstvo za zabavo ali donosna panoga, se velja pomuditi pri njem.

Veljalo bo, da imamo pri nas, če se omejimo na Dolenjsko, razne vrste lova v sedanjem obdobju še vedno

večkrat pa jih povezujejo s turizmom. Med lovstvom in turizmom je določena povezava, saj je znano, da drug drugega izpodbujata k napredku.

Seveda si napredka v lovstvu brez podpore družbenih činiteljev ne moremo zamisliti. Krivda za tako počasno pospeševanje ustreznih panog je prejone v nas vseh. Vprašajmo se, kolikokrat so o njej razpravljali družbeno-politični organi, občinske skupščine in ostali činitelji. Žal moramo ugotoviti, da so vsi organi lovske problematiko bolj registrirali, kot pa jih reševali. Če je že bilo kaj pametnih besed o tem, smo jih navadno podprli samo moralno, ne pa tudi gmožno. Vendar je tudi v lovstvu beseda premalo.

Na novomeškem sejmišču velik promet

987 pujskov je bilo zadnji ponedeljek naprodaj na novomeškem sejmišču. Od tega je bilo 976 majhnih, ki so veljali od 6000 do 10.000 din, in 11 večjih, za katere so zahtevali od 11.000 do 22.000 din. Tudi kupcev je bilo dovolj, prišli so celo iz oddaljenih krajev in kupili 607 pujskov. Cena je bila tokrat nekoliko nižja kakor pretekli teden.

Cigani naj postanejo enakopravni občani!

O ukrepih, s katerimi bodo Cigane, ki se še niso vključili v normalni tok življenja, spremenili, so razpravljali nedavno tega v Črnomlju. — Z malo več pozornosti in sodelovanja vseh občanov in organizacij bi v tem lahko uspeli, posamezniki pa gotovo ne bodo veliko opravili — Kaj torej nameravajo s Cigani?

Na zadnji seji sveta za splošno upravo in notranje zadeve občine Črnomelj je bila posebna točka dnevnega reda posvečena temu vprašanju. Že predtem je bilo sklicano širše posvetovanje predstavnikov vseh dolenjskih občin, kjer so sprejeli določene načrte in ukrepe, v Črnomlju pa nameravajo v bližnji prihodnosti uresničiti vsaj nekaj teh namenov.

Tako ne bi smeli več Ciganov šteti za poseben sloj prebivalstva med nami, pač pa si z vsemi silami prizadevati, da bi tudi oni zažive-

li tako, kot vsi poštenj občani. Kdor ne dela, je in živi pa vseeno, verjetno jemlje drugim. Zato bi morali zaposliti vse za delo sposobne Cigane, njihovim otrokom pa zagotoviti (če drugače ni mogoče, z denarno kaznijo staršev) obvezno redno obiskovanje pouka v šoli. Ker bo Cigane, ki so bili stoletja vajeni svojega načina življenja, težko prevzgojiti, naj bi po možnosti v vsaki občini imeli posebnega socialnega delavca, ki bi se posvečal samo njim. S ciganskimi družinami pa bi morali navezati tesnejše stike in jih mor-

da s pomočjo sestankov tudi obdržati.

V črnomaljski občini so večinoma vsi Cigani (vsaj eden iz vsake družine) zaposleni in le 5 ali 6 je delomrznežev. Te bi morali preganjati po zakonu, po katerem so določene primerne kazni za vse delomrzneže v naši družbi.

Tik ceste, ki vodi iz Kanižarice do Vinice, je več lesenih barak, kjer prebivajo mnoge ciganske družine. Ko bodo prihodnje leto začeli graditi novo asfaltno cestišče vse do Vinice, bo prišlo

do nekaterih sprememb na trasi in bodo te hišice v napoto. Vse ciganske družine bo treba preseliti na primeren kraj in jim omogočiti, da si postavijo človeku dostojnejša bivališča. Del sredstev naj bi v ta namen prispevala občina, del pa gospodarske organizacije, pri katerih so cigani zaposleni. Pravda pa bi bilo treba določiti lokacijo.

Po drugi strani pa je razveseljivo, da so se nekateri pripadniki ciganskega rodu že sami lepo znašli v naši družbi. Tako je v Lokvah že več zidanih ciganskih hiš, v katerih pa bi radi imeli še elektriko. Prebivalci teh hiš so pripravljani sami izkopati jame in prispevati tudi nekaj drogrov, zato bi bilo prav, da jih v njihovih prizadevanjih podpre tudi družba.

Veliki Gaber — tabor prijateljstva

Z droga v taboru predvo-
jaške vzgoje v Velikem Ga-
bru so sneli zastavo, mladinci
— zdaj že kar pravi vo-
jaki — pa so se vrnili do-
mov. Zadnje izmeno so raz-
pustili 9 avgusta.

Jurij Poje in Jure Perko,
komandant in komisar, ta-
bora, sta bila na čelu ko-
mandnega kadra v obeh iz-
menah mladincev iz novo-
meške občine. Mesec dni sta
si vsak po svoji dolžnosti pri-
zadevala, da bi se mladinci

na taborjenju naučili vsaj ne-
kaj osnov tistega, kar odliku-
je pripadnike JLA: tova-
rištva, discipline in vojaških
veščin.

»V obeh izmenah smo ime-
li nad 500 mladincev delav-
skega in kmečkega porekla.
Največ jih je bilo iz novome-
ške občine, nekaj pa tudi iz
trebanjske in metliške obče-
nine ter iz drugih republik.
Mnogi so se prvič videli tu-
kaj in mnogi prvič živeli v
tako velikem kolektivu. Sta-

rešinski kader je s pravil-
nim vodenjem kmalu uspel,
da je bilo v taboru pravo
kolektivno življenje in razpo-
loženje,« je pripovedoval ko-
mandant tabora rezervni pe-
šadijski podporočnik Jurij
Poje.

Jure Perko je bil v tabo-
ru to, kar so bili komisarji
v partizanskih enotah. Skr-
bel je, da so imeli mladinci
politična in druga predava-
nja, diskusijske ure in po-
dobno. »Sem so prišli mla-
dinci iz raznih krajev in raz-
ličnega mišljenja, taki, ki so
več vedeli o družbeni stvar-
nosti, in taki, ki si o njej ni-
so bili dosti na jasnem,« je
povedal. »Med seboj so kma-
lu začeli sklepati tovarištva
in prijateljstva ne glede na
to, kaj je kdo in od kod je.
Vzgojno izobraževanje je po-
leg idejno-političnih tem za-
jelo tudi nekaj predavanj o
gospodarstvu oziroma kmetij-
stvu v občini, o čemer sta
govorila organizacijski se-
kretar občinskega komiteja
ZKS Franc Beg in podpred-
sednik občinske skupščine
Andrej Grča. Profesor Velj-
ko Troha pa je imel pred-
avanje o spolnem dozorevanju
in odnosih med spoloma.«

»Starešinski kader je bil
mlad, vendar se je hitro zna-
šel v vlogi učiteljev in vzgo-
jiteljev obveznikov predvoja-
ške vzgoje. Vsi komandirji
so si pridobili pravico do
napredovanja v višji čin. Za
tako vlogo so dobili prizna-
nje tudi od višjih organov,«
je dodal načelnik oddelka za
narodno obrambo Vinko Vi-
kovič iz Novega mesta.

»Letos smo prvič organizi-
rali premično taborjenje. Na
njem smo preizkusili vse, od
vzdržljivosti do discipline
mladincev,« je nadaljeval ko-
mandant Poje. »Taka tabor-
jenja imajo še poseben na-
men. Mladinci obiskujejo
razne kraje in spoznavajo
njihovo zgodovino iz pripo-
vedovanj nekdanjih bor-
cev. Med drugim smo obiska-
li Catež, kjer nam je Janez
Oven lepo orisal razvoj par-
tizanstva v tem kraju.«

»Moram reči,« je povzel
Jure Perko, »da smo z rezul-
tati nadvse zadovoljni. Zado-
voljni smo zlasti zato, ker
nam je uspelo ob vsem tem
organizirati vrsto raznih de-
javnosti. Mladinci so gojili
sport, kurili taborne ognje
in nastopali s kulturnimi
programi. Imeli smo oddajo
Pokazi, kaj znaš! Vse te de-
javnosti smo pospeševali za-
to, da bi se prenekalet na-
učili, kako se da včasih z
majhnimi sredstvi veliko do-

seči. To jim bo prišlo prav,
ko se bodo vrnili v svoje
kraje, med katerimi niso vsi
bogati. V taboru smo imeli
televizijo in radio. O našem
delu se je med drugim za-
nimala ljubljanska televizi-
ja. Reportaže pa nismo vide-
li, ker smo imeli takrat pre-
mično taborjenje,« sta Per-
ko in Poje hkrati povedala.

Taborišče v Velikem Gabru
je zdaj prazno. Prihodnje le-
to bo spet oživilo, ko bodo
za določen čas poklicali mla-
dince, da se pred vstopom
v JLA privadijo kolektivne-
mu življenju, disciplini in
osnovnim vojaškim vešči-
nam. Kar je največ vredno,
pa je to, da se bodo spet
sklenili nešteta tovarištva in
prijateljstva. In kasneje se
bodo vsi radi spominjali:
»Glej, z njim sem bil na ta-
borjenju. Odlični fant!«

IVAN ZORAN

Materi najmanj 105 dni porodniškega dopusta

Po sklepu Vrhovnega sodi-
šča SR Slovenije in v soglas-
ju z Zveznim vrhovnim sodi-
ščem SFRJ pripada socialno
in zdravstveno zavarovani
materi, ki rodi mrtvega otro-
ka ali pa ji otrok umre v 60.
dneh po porodu, 105 dni po-
ročniškega dopusta. Po do-
sedanjih določilih je imela
taka mati le 60 dni porodni-
škega dopusta in do nado-
mestila osebnega dohodka za
čas, ki je presegal ta rok, ni
imela pravice. Novi ukrep
bodo zaposlene matere prav
gotovo z odobravanjem spre-
jele.

Bolnikom v staležu enoletno nadomestilo

Od 1. avgusta letos dalje
dobijo vsi bolniki, ki so v
bolniškem staležu, od social-
nega zavarovanja 1.500 dinar-
jev kot nadomestilo za po-
dražitve kmetijskih in pre-
hrambenih artiklov v zad-
njem času. Uredba, uskladen-
a z določili Uradnega lista SFRJ
štev. 30/64, naveda, da so do
nadomestila upravičeni vsi
za delo nesposobni občani,
ki so bili 1. avgusta že v
staležu bolnih. Nadomestilo
bo komunalni zavod za soci-
alno zavarovanje v Novem
mestu upravičenec iz črno-
maljske, metliške, trebanj-
ske in novomeške občine iz-
plačeval direktno in kakršno-
koli posredovanje zavarovan-
cev in delovnih ali drugih
organizacij ne bo potrebno.

Tinetu v slovo

12. avgusta zvečer je v
Novem mestu odjeknila žal-
ostna vest, da je za hudi-
mi poškodbami, dobljeni-
mi pri avtomobilski nesre-
ci, umrl Valentin Humar,
predsednik tukajšnjega ob-
činskega komiteja ZMS in
znan družbeno-politični de-
lavec. Vest je močno pre-
sunila vse njegove znanke,
prijatelje in sodelavce.

Tinec se je rodil 1939 v
delavski družini in je bil
že kot mlad fant napred-
nega mišljenja ter je veli-
ko vedel o naši družbeni
stvarnosti. Odločil se je
za gumarsko šolo v Kranju, jo končal in se za po-
drugo leto zaposlil v tamkajšnjem podjetju »Sava«.
Zatem se je preselil v Novo mesto in bil nekaj časa
v IMV in »Krki«. V Novem mestu je kmalu postal
eden najbolj marljivih mladincev, zato je bil že leta
1959 izvoljen v občinski mladinski komitej. Leta 1961
je bil prvič izvoljen za njegovega predsednika.
Predsedniško mesto je nato zaradi študija na srednji
politični šoli zapustil, po vrnitvi iz šole leta 1963 pa
je bil ponovno izvoljen za predsednika občinskega
komiteja ZMS. Na mladinskih delovnih akcijah je
bil trikrat, dvakrat kot dijak, tretjič pa že kot pred-
sednik komiteja lansko leto, ko je imel pomembno
dolžnost v enem izmed mladinskih brigadirskih nase-
lij.

Cepprav je bilo kratko, je bilo Tinetovo življenje
pestro, njegovo delo premišljeno. Svoje izkušnje, ki
si jih je nabiral v lastni praksi in v sodelovanju v
domala vseh družbeno-političnih organizacijah, je
znan v preprosti obliki prenašati na druge. Najbližja
mu je bila vsekakor mladina, kateri se je vedno naj-
bolj posvečal. Vnet za njeno delo in življenje, se je
udeleževal vseh sestankov in posvetovanj, na katerih
je bilo govora o mladini. Tuja mu niso bila tudi dru-
ga področja. O njih je rad izrekel svoje mišljenje in
iskal primerne ugotovitve. Prav ta vsestranska raz-
gledanost, ki jo je izpričevala res vsaka njegova po-
teza, ga je napravila za priljubljenega ne le med naj-
ožjimi sodelavci, ampak pri vseh, s katerimi je imel
neposredne in posredne stike. Priljubljen pa je po-
stal predvsem zaradi nedvomno izjemne skromno-
sti, ki je odlikovala njegov lik mladinskega voditelja
in člana Zveze komunistov.

Tinetova smrt pomeni nenadomestljivo izgubo
enega najbolj vnetih mladih oblikovalcev napredne
socialistične misli. Rana je toliko bolj skeleča, ker
se vsi zavedamo, da je nenadna smrt ugrabila resni-
čno mladega in nadvse priljubljenega Tineta. Zato je
slovo od njega toliko težje.

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski
postaji: Ana Progar, Milena Sattler, Francka Judeč, člani
kolektiva Splošna bolnica Novo mesto; Pepea Kežar, gospo-
dinja iz Novega mesta; Lado Janc, Peter Kumer, Božo Cav-
lovič, Viktor Avsec, Ivan Barbo, Franc Hrovat, Lojzka Re-
povž, člani kolektiva Novoteks, Novo mesto; Ivan Slapničar,
član kolektiva Cestno podjetje, Novo mesto; Stane Stih iz
Zavoda za rehabilitacijo v Novem mestu; Rudolf Simončič,
upokojenec iz Novega mesta; Anton Leden, član kolektiva
Sektije za vleko, Novo mesto; Drago Papež, član kolektiva
Kurilnica, Novo mesto; Viktorija Košir, gospodinja iz Dolnje
Straže; Jože Bartolj, član kolektiva Iskra, Novo mesto; Stan-
ko Pleskovič, član kolektiva osnovna šola Dobrič.

Milan Šepetavc:

Iz skupnih borb Kozjanskega in Zagorskega odreda

Natančno opolnoči so za-
prasketali mitraljezi in z dol-
gimi rafali obsipali nemško
karavlo. Nemcev ni bilo.
Vrata na mostu so se pod
močnimi udarci sekir hitro
zrušila, borci pa so pohiteli
na drugo stran in se pripra-
vili za boj. Bataljon še ni
bil čez, ko so se zahodno od
Sv. Petra oglasili dolgi rafali
mitraljezov.

»To so Kozjanci,« so vzki-
kali borci in krenili proti Sv.
Petru. Tretja četa se je ločila
proti Podčetrtku, da bi v Sre-
brnjaku postavila zasado in
tako zaščitila nastopačice
enote pred morebitnim napa-
dom iz celjske in mariborske
smerti.

Nemci, vsi iznenadeni, prvi
hip sploh niso odgovorili na
ogonj, kmalu pa so se zbrali
in začeli z raketami osvetlje-
vati okolico. Oglašili so se
tudi njihovi mitraljezi in z
dolgimi rafali bili po parti-
zanih. Že prej odposlane pa-
trole so se vračale v sprem-

I. ŠUBIC: Kurirja

stvu kozjanskih partizanov.
Kozjanci so prodrli v mesto
in se borili z oddelkom poli-
cije, ki se je zagrizeno upiral.

Zagorci so morali po načrtu
uničiti sovražnikovo obmejno
posadko in nekaj stavb, kjer
je bila policija. Bataljon je
vpadel v mesto in se hitro
pripravil pri cerkvi za boj

okolj poslopja, v katerem je
bila obmejna posadka. Stre-
ljanje se je podvojilo. Dolina
Sotle je kar odmevala od dol-
gih in kratkih rafalov, eksplo-
zije ročnih granat so pretre-
sle ozračje.

Pri Gabronovi gostilni sta
se sestala štaba kozjanskega
odreda in zagorskega bataljo-
na. Domenili so se, da bodo v
jurisu obvladali poslopje. Če
bi juris ne uspel, ga ne bi po-
novili, ampak zadržali sovraž-
nika s stalnim ognjem, do-
kler ne bi odstranili raz-
nega materiala iz nekaterih
skladišč.

»Pripravite bombe in ben-
cinske steklenice! Bombaši,
prostovoljci, k meni!« je po-
veljeval komandant.

Dvanajst prostovoljcev se
je zbralo okrog komandanta.

Gosto streljanje je doseglo
vrhunec, ko je ozračje nena-
doma pretrgala eksplozija
ročnih bomb Hišo, ki so jo
zažgale bencinske steklenice,
so že zajeli plameni. Zasli-

šal se je doneč vzklik »Hu-
ra!«, nakar je bilo spet tiho.
Čez čas se je slišalo le topo-
tanje nog po lesenih stopni-
cah. Smrtno preplašeni Nem-
ci so kričali. Juris na poslop-
je obmejne posadke je uspel
le deloma.

Okrog policijskega poslop-
ja, v katerem je bila tudi
pomožna policija, je bila hu-
da borba. Po dolini, ki je bi-
la pred nekaj urami še tiha
in mirna, pa so odmevale de-
tonacije, pomešane z rezkami
rafali mitraljezov in brzo-
strelke.

»Kje je komandant ali ko-
misar?« je ves zasoplen
spraveval kurir iz druge čete,
ki ga je poslal operativni ofi-
cir.

»V poslopju. Zaslišuje
ujetnike,« je odgovorila tova-
rišica Marija.

Kurir je preskočil dva m-
rtva Nemca in hitel proti po-
slopju. »Tovariš komandant,
drugi četi napad ni uspel!«

»Povej operativnemu, da

takoj pridem in da smo za-
vzeli pritličje!« Komisarju
pa je komandant naročil:
»Grem k drugi četi, ti pa
pojdi do kozjancev in poglej,
kaj je! Če v pol ure ne za-
vzamejo poslopja, naj se po-
lagoma umaknejo. Odšli bo-
mo ob petih. Dogovoril se s
tovariši za zborna mesto od-
hoda!«

Napada niso ponovili. Eno-
te so se zbrale za Sv. Pe-
trom in krenile za Sv. goro.
V praznem nedograjenem ho-
telu so se borci malo odpo-
čili in pojedli suho hrano,
ki so jo nosili s seboj. Med-
tem je prispela tretja četa

F. SLANA: Partizan

in še en vod Kozjanskega od-
reda, ki sta bila v zasedi.

Enote so krenile proti Ja-
vorju, majhni vasi s štiri-
mi bornimi hišami. Zagorci
so poslali zasado proti Sv.
goram in Podčetrtku, kozjanci
pa so odšli na pot proti Pi-
šecam in Arličam. Ostali so
se namestili na hlevih in po
hišah. Megla je bila tako go-
sta, da se ni videlo pet ko-
rakov pred seboj.

Komaj so se vsi zgnatili
pod streho, so že zapraske-
tale brzostrelke. Vznemirjeni
borci so zdrveli iz hiš, da
bi videli, kaj se dogaja. Kro-
gle so sikale po zraku kot
ose. Okrog hiše, kjer se je
nastanil Kozjanski odred, se
je že vnel boj.

»Tovariši, moramo poma-
gati kozjancem! Komandirji,
razmestite čete v strele in
za meno! Naprej!« je klical
komandant Zagorskega bata-
ljona.

Ko so Nemci opazili, da
prihajajo nove partizanske
enote, so se pričeli umikati,
vendar so zaradi goste me-
gle naleteli na desno krilo
Zagorcev. Pod močnim og-
njem so se umaknili, tam
pa jih je že čakalo levo kri-
lo.

Vsakdo lahko opravlja obrt kot stranski poklic

Občinska skupščina Brežice je določila dohodnino za posamezne stroke in poklice

Oddelek za gospodarstvo občinske skupščine Brežice je te dni razposlal vsem delovnim organizacijam in krajevnim uradom informacijo o izvajanju zakona o obrtnih delavcih samostojnih obrtnikov. Novi zakon daje našim ljudem velike možnosti za dodaten vir dohodkov, po drugi strani pa dopolnjuje vrzel, ki je nastala zaradi pomanjkanja obrtnih uslug. Z obrtnimi storitvami se kot s postranskim poklicem lahko ukvarjajo tudi osebe v delovnem razmerju, osebni upoko-jenci, vojni in delovni invalidi, gospodinjke in drugi, ki niso zaposleni, pa so za določeno stroko strokovno usposobljeni. Nihče od zgoraj navedenih pa ne sme zaposlovali tuje delovne sile in sprejemati vajencev.

Vsakdo, ki se bo odločil za opravljanje stranskega poklica, mora o tem obvestiti občinsko skupščino in priležni dokaz, da je s svojo oddelitvijo seznanil tudi delovno organizacijo, pri kateri je zaposlen. V tem primeru ne gre zato, da bi podjetja dovoljevala delo v prostem času, ampak le da to, da so obveščeni in da to pismeno potrdijo. Gospodinjam, upokojencem in drugim to potrdilo ni potrebno.

Za nekatere obrtne stroke zahteva občinska skupščina razen potrdila delovne orga-

nizacije tudi potrdilo o strokovni izobrazbi. To velja za elektroinstalaterstvo, elektro-mehniko (za hladilne naprave, za gospodinjske stroje in drugo), vodovodno instalaterstvo, plinske napeljave in kanalizacijo, instalaterstvo klimatskih naprav, za zidarsko in tesarsko stroko, za kozmetiko, pedikerstvo in optiko.

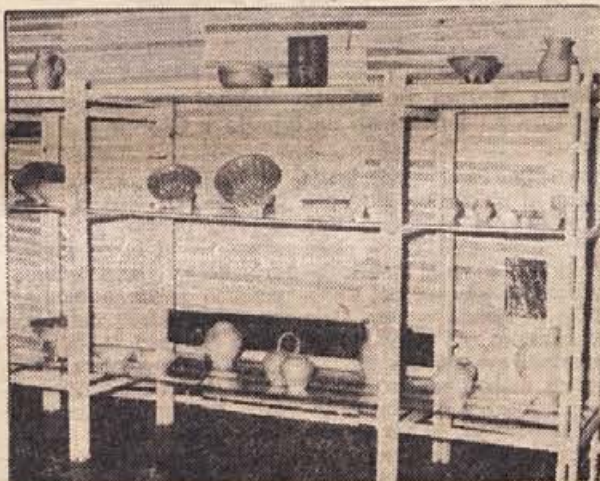
Davek za vse obrtne storitve se plačuje v stalnem letnem znesku in ne vpliva na pravice iz socialnega zavarovanja (na prejemanje otroških dohodkov in podobno). Dohodnina je razdeljena po okoliših. I. okoliš obsega ožje področje Brežic in območje krajevnega urada Dobova, k II. okolišu sodijo območja krajevnih uradov Cerklje, Velika Dolina, Bizeljsko, Krška vas, Artiče in Čatež, k III. območju pa spadajo območja krajevnih uradov Globoko Kapele, Pišce in Sromlje. Dohodnina je določena v stalnih zneskih in je različna za posamezne poklice in posamezna območja. Vsote niso velike. Največje so v I. okolišu, najmanjše pa v III. okolišu.

Občinska skupščina je že prejela 35 prijav. Računajo, da bo vseh prijav okoli 200. Največ jih pričakujejo od delavcev v Obrtnem kovinar-skem podjetju Dobova, v Kovini na Bizeljskem, od de-

lavcev v mizarskem obratu Dekorlesa v Dobovi, od mi-zarjev iz Tovarne pohištva v Brežicah, od avtomehnikov v Agroservisu in Prevodu, od kovinarjev iz obrata IMV, od delavcev raznih strok pri Po-savju in pri Stanovanjski skupnosti v Brežicah.

Nekateri gledajo na to trenutno še z nezaupanjem, češ da jih bodo na ta način do-

bili, potem pa zvišali dohod-nino. Na oddelku za gospo-darstvo smo zvedeli, da je takšna bojazen odveč in da so zneski stalni. Sicer pa zakon ni imel takšnega namena, saj je njegov namen, da obrtno dejavnost kar najbolj razširi in s tem ustreže željam ob-čanov, ki so do sedaj pogrešali zlasti nekatere obrtne usluge.

Pogled na del razstavljenih lončevine v Kranju

Kdaj bo urejeno okolje brežiškega gradu?

Ob sprehodu skozi muzej vsak obiskovalec nehoti opazi veliko nasprotje med izredno harmonično in skrbno notranjo ureditvijo in zane-marjeno zunanostjo. Na obeh straneh vhoda v grad je do sedaj edina sprememba ta, da je trava pokošena, medtem ko zadaj proti Vrbini koprive še naprej nemoteno uspevajo. Nihče ni poklical vrtnarja, da bi kultiviral zeleni pas ob gradu. Tudi na dvorišču je vse tako, kot je bilo in leseni provizorij še naprej kviri okolje. Se-le vrata na stopnišču v drugo nadstropje lo-čijo kulturo od umazane vsakdanosti in opo-zarjajo vsakogar, ki vstopa v hrame preteklo-sti, kakšen bi celoten grad lahko bil. Vsekakor bogata snov za prihodnjo razpravo o proble-mih kulture v Brežicah! Razumljivo je, da sta-novanj v gradu ni mogoče izprazniti čez noč, vendar tudi pri ostalih stvareh ne gre samo za denar. Bolj je potrebno razumevanje in pa hotenje, da se to uredi. Saj tudi muzej ni do-bil velikih vsot za ureditev oddelka ljudske re-volucije in galerijskih prostorov v drugem nad-stropju. Pa vendar je v okviru skromnih mož-nosti to zelo lepo rešil. Tisto, kar je občinsko, pa stoji in čaka. In najbrž ne bo urejeno prej, dokler se ne bo za to odločno izrekla občinska skupščina...

Na brežiškem sejmišču nič posebnega

V soboto, 17. avgusta, je bi-lo na prašičji sejem v Breži-cah pripeljanih 570 manjših

in 30 večjih prašičkov. Proda-nih je bilo le 261. Povpraša-vanje tokrat ni bilo posebno veliko, cene pa so bile take: manjši pujski so šli v promet po največ 450-480 din kilo-gram, večji pa po 360 din za kilogram žive teže.

SEVNICA: zdravstvu več pozornosti!

Večja podjela bodo morala zaposliti medicinske sestre za patronažno službo, saj osrednje zdravstvene ustanove ne zmorejo vsega

Zdravstveni dom v Sevnici opravlja že od 1962 vse nalo-gne občinskega zdravstvenega centra. Spremlja in proučuje zdravstveno stanje prebival-stva, higijenske razmere, orga-nizacijo in delo zdravstvenih zavodov ter pripravlja razvo-ja zdravstvenega varstva in mre-že zdravstvenih ustanov.

nici vsak dan, v Krmelju pa dvakrat tedensko. Splošni zobni ambulantni je priključe-na tudi šolska ambulanta, ki po-sluje dvakrat v tednu. Specia-list za oči in specialist za pljučne bolezni prihajata v Sevnico redno dvakrat oz. štirikrat v mesecu.

Med bolniki v ordinacijah splošnih ambulant je bilo la-ni največ obolelih na dihalnih, in sicer 3717 primerov ali 20 odstotkov vseh obolelih. Na drugem mestu so obolenja prebavil (10,32 odst.), na tret-jem mestu pa poškodbe pri nesrečah (7,31 odst.). Pri predšolskih otrocih prevladu-jejo obolenja dihal, obolenja prebavil in obolenja čutil (vnetje srednjega ušesa). Med šolskimi otroki zavzemajo največji odstotek obolenja di-hal (22,46 odst.), na drugem mestu so infekcije s 16,34 odstotka, nato bolezni kože in podkožja z 8,33 odst. ter prav-toliko poškodb pri nesrečah.

Zdravstveni center v Sevnici je med drugim primerjal tu-

di umrljivost in rojstva v zadnjih petih letih in ugotovi-li, da je bilo največje število rojstev v letu 1961 (18,89 na tisoč prebivalcev), najmanjše pa v letu 1960 (12,99 na tisoč prebivalcev). Lani je bilo šte-vilo rojstev na tisoč prebival-cev 16,51, v okraju pa 17,61.

Umrljivost dojenčkov je bi-la najvišja v letu 1962. Tedaj so umrli 4 na 1.000 živih roje-nih. Najnižjo umrljivost v ča-su od 1959. do 1963. leta pa so zabeležili v letu 1961, ko jih je umrlo 1,73 odst. Tudi lani je bil ta odstotek razmeroma majhen — 1,99. Odstotek smrti otrok do 14. leta starosti se v posameznih letih gib-lje takole: v letu 1959 — 3,63, v letu 1960 — 4,17, v letu 1961 — 2,34, v letu 1962 — 5,23 in v letu 1963 — 2,99.

Splošna umrljivost prebi-valstva je bila najvišja v le-tu 1959, in sicer 11,90 na tisoč prebivalcev, najnižja pa lani, ko je padla na 8,55. Naravni prirastek je bil najvišji leta 1961 — 9,08 na tisoč prebival-

cev, lani pa je znašal 7,96.

V lanskem letu je začel zdravstveni center beležiti tu-di nesreče pri delu. V letu 1963 je bilo vseh nesreč 454 ali 2,44 odst. vseh obolelih. Zlasti veliko je nesreč na po-ti na delo in na poti domov. Delovne organizacije bodo morale odslej posvetiti nesre-čam več pozornosti. Tudi za-nimanje delovnih organizacij za stalež bolnikov je bilo v lanskem letu izredno majhno. Samo konfekcija Lisca je za-prosila zdravstveni dom za strokovno mnenje pri ana-lizi staleža. Ustanova je nato sporočila podjetju vzroke za posamezne skupine bolnih in predlagala ukrepe za izbolj-šanje zdravstvenega stanja delavcev. Po mnenju strokov-njakov zdravstvenega doma bi nujno morali zaposliti medi-cinsko sestro za patronažno službo vsaj v Lisci, Kopitarni in Mizarski zadrugi.

Zdravstveno varstvo obča-nov se torej iz leta v leto zboljšuje, vendar so za uspeš-nejšo organizacijo te službe nujno potrebni novi prostori in novi strokovni kadri. Pri zbiranju sredstev za nov zdravstveni dom naj bi poma-gale tudi delovne organizacije. J. T.

NOVO V BREŽICAH

■ Jugoslovanska loterija je pred dobrim letom odprla svoj lokal v Brežicah. Igralcev na srečo je kar precej, čeprav v začetku posej ni šel ravno najbolje. Ljudje se za-nimajo zlasti za loto in športno napoved. Tudi srečke Jugoslovan-ske loterije gredo dobro v prodajo.

V prvem polletju je bilo prodanih za 1.570.000 din srečk. Te so izrečane vsake 14 dni. Razen te-ga je bilo prodanih za 161.000 din srečk noveletne loterije in za 300.000 din srečk prvomajске lote-rije. Dobitki, ki so jih zadel bre-žiški kupci, so bili po 100.000, 80.000, 60.000, 40.000, 20.000, 10.000 dinarjev in manj.

Za športno napoved se zanimajo zlasti dijaki, delavci in nameste-nci ter oficirji JLA. V prvem pol-letju je bilo za športno napoved vplačanih 1.110.000 dinarjev.

■ Na cestnem križišču pri bre-žiškem gradu so minuli petek po-stavili prometno ogledalo. Zaradi zelo ostrega ovinka voznika na tem

lesarica je v Brežicah najno po-trebna. Ljudje pogosto prislajajo svoja kolesa pred trgovinami, go-stilnami, uradi in drugod kar na zid, čeprav ni niti malo varno. Zdaj bo končno poskrbljeno tudi za varnost in kolesarji bodo brez skrbi odhajali po opravkih.

Gasilska prireditve v Veliki Dolini

Gasilsko društvo v Veliki dolini je v nedeljo, 16. avgu-sta priredilo gasilske vaje. Nastop je bil združen z vese-lico. Najboljše ekipe so bile nagrajene.

Šolarji iz Globokega so taborili na Rabu

Učenci osmega razreda os-novne šole Globoke so od 9 do 14. julija taborili na Rabu. Denar za šestdnevni izlet na Jadran so si deloma prisluži-li z igrice, nekaj sredstev je prispevala šolska zadruga, ne-kaj pa so vplačali sami. S potovanjem so bili zelo zado-voljni, čeprav jim je nekoliko nagajalo vreme. Večina je bi-la prvič na morju. Med dru-gim so si učenci iz Globoke ga ogledali tudi pokopališče internirancev v Kampori na Rabu. Spoznali so velika kra-jev ter kulturnih zanimivosti.

Matični urad Tržišče

Julija sta doma rodili: Fanika Kranjc iz Gabrijel — Igorja, in Pavla Rugej iz Sp. Vodol — Ma-rivo. — Porok in smrti julija ni bilo.

Otroci z Vrha nad Boštanjem so bili takoj nared za slikanje. Sedli so na hrod, zvedavo motrili v objektiv, prav nalahno je škrtnilo in zdaj vas pozdravljajo s slike

Matični urad Kapele

Julija ni bilo na območju ma-tičnega urada ne rojstev, ne po-rok, ne smrti.

Vojska veselih obiralcev je napadla zeleno obzidje hmeljevega nasada in ruši vrsto za vrsto, obira sadiko za sadiko. Tako bi lahko malce po pesniško opisali obiranje hmelja in prav takšno je videti tudi na zgornji sliki: v ospredju so obrane sadike, med katerimi je kopica obiralcev, v ozadju pa del nasada še »kljubuje« in še stoji pokonci... Posnetek kaže prizor iz hmeljevega nasada v Sentjanžu

Črnomaljski kolektivi se odločajo

V minulem tednu so do 16. avgusta v vseh kolektivih črnomaljske občine odločali o višini nadomestila zaradi zvišanja cen. V semiški »Iskrie« bodo prejeli zaposleni po 1.500 din na mesec od dneva podražitve dalje, v »Liču« bodo delavci in uslužbenci prejeli enak znesek, vendar od 1. julija, pri »Kovinariju« znaša nadomestilo

mišljenja, naj zaposleni z nižjimi prejemki dobijo več. Delavski svet je sprejel predlog kolektiva za izplačilo nadomestila v višini 2.000 din vsem, ki imajo nižje dohodke od 40.000 din, ostali pa bodo prejeli po 1.500 din. Ta ukrep velja od 15. julija dalje, vendar kot akontacija. V roku enega meseca bodo izdelali potrebno analizo in bodo na podlagi teh, če bo le mogoče, dvignili tudi osebne dohodke nasploh.

V »Beltu« se ogrevajo za minimalni dodatek 1.500 din, v Rudniku in pri Splošnem trgovskem podjetju pa so za lestvico: 2.000 din tistim z dohodki do 30.000 din, 1.500 zaposlenim z do 40.000 din dohodkov in 1.000 din za one, ki zaslužijo več kot 40.000 din.

Po sedanjih podatkih so največje težave nastopile pri Gradbenem podjetju, ki je v poslovanju prvega polletja letos zabeležilo precejšnjo izgubo, in deloma tudi v zadruzi. Pri vseh kolektivih in odgovornih tovarših pa je

za ta ukrep čutili vse razumevanje, in če so se z odločitvijo in izplačili doslej nekoliko obotavljali, so se samo zategadelj, ker imajo več ali manj povsod finančne težave.

Rija Bačer

Za strokovno šolstvo manjka sredstev

V ljubljanskem okraju je 77 strokovnih šol za gospodarstvo in družbene službe, kljub temu pa mnogo premalo, da bi lahko te šole sprejele vso mladino z dokončano osemletko, ki se želi nadalje šolati. Ker je po drugi strani občutiti veliko pomanjkanje strokovnjakov s srednjo strokovno izobrazbo je treba obe dejstvi nekako uravnovesiti.

Gospodarske organizacije so do letošnjega aprila dajale na sklad za strokovno izobraževanje 1 odst. od bruto osebnih dohodkov, po novem zakonu pa lahko v te namene porabijo 2,5 odstotka sredstev. Kljub temu, da imajo nekatere velike tovarne in podjetja lastne izobraževalne centre in šole, prihaja v njihove kolektive še vedno dosti strokovnjakov, ki so si znanje pridobili na zunanjih strokovnih šolah, katere pa se vedno borijo s finančnimi težavami. Vse to je izvršnemu odboru glavnega odbora SZDL dalo pobudo za odprto pismo samoupravnim organizacijam in občinam, s katerim poziva k tesnejšemu sodelovanju s šolskimi ustanovami in racionalnejšim trošenjem sredstev za izobraževanje. Razen lastnih potreb

naj bi kolektivi upoštevali tudi potrebe vsega strokovnega šolstva v okraju in prispevali vsaj del svojih sredstev v te namene.

V nekaterih občinah so se glede tega že sporazumeli, v Črnomlju pa so o prispevku gospodarskih organizacij za strokovno šolstvo razpravljali na zadnji seji zbora delovnih skupnosti. Kakor je razvidno iz podatkov podjetij, bi bilo možno v vseh kolektivih zbrati za strokovno šolstvo nekaj več kot 9 milijonov dinarjev. Zanimivo je, da so večji delovni kolektivi porabili že precej razpoložljivih sredstev za izobraževanje, nekaterim manjšim delovnim organizacijam pa so sredstva v celoti ostala neizrabljena. Odborniki zbora delovnih skupnosti so sprejeli priporočilo gospodarskim organizacijam, naj — 1. skušajo zagotoviti 2,5 odst. sredstev v sklad za izobraževanje, 2. naj pripravijo točne programe izobraževanja teh sredstev in se odločijo, koliko bodo lahko prispevali v skupni sklad za financiranje srednjega strokovnega šolstva, in 3. naj bi vso to problematiko pravilno posredovali članom delovnih kolektivov, preden bi o tem odločali.

Domenjeno je bilo, naj bi kolektivi s tega področja prispevali v skupni sklad za strokovno šolstvo v okraju vsaj 3 milijone dinarjev.

Anketa o članstvu ZB v Semiču

Pred dnevi so tudi na področju semiške krajevne organizacije ZB končali s popisom članstva na posebnih anketnih listih. V kratkem bodo anketne liste pregledali in ugotovili, kje so najbolj pereči zdravstveni in socialni problemi. Področje semiške organizacije je obsežno, zato je morda popis kakšnega člana obšel. Vsi taki člani se lahko javijo predsedniku ali tajniku organizacije, da bodo naknadno popisani.

S. M.

E. D.

Vrtna veselica

Gasilsko društvo Kot-Brezje pri Semiču priredi v nedeljo, 23. avgusta, veliko vrtno veselico »Pod lipom«. Veselica bo v počastitev 30-letnice društvenega obstoja. Ob 14. uri bo sprejem gostov, ob 16. uri pa se bo začel program. Za okrepitev in razvedrilo je poskrbljeno!

V Metliki že izplačujejo nadomestila

Že konec julija je bilo v Metliki na pobudo občine in SZDL sklicano posvetovanje z vsemi gospodarskimi organizacijami v zvezi z ukrepi ZIS in izplačilom nadomestil za povečanje življenjskih

domestila, in to od dneva podražitve dalje, po možnosti pa že od 1. julija.

Obenem so razmotrivali najnižje osebne dohodke in možnosti za njihovo povišanje. Zavzeli so slišče, naj v kolektivih skušajo zvišati tudi redne osebne dohodke v skladu z možnostmi, nadomestila pa naj bi ne izplačevali vsem v enaki višini, temveč zaposlenim z nižjimi dohodki več kot tistim, ki imajo višje mesečne prejemke. Poudarili pa so, naj o tem odloča vsak delovni kolektiv zase, kakor se mu zdi najbolj prav.

V »Kometu« so kmalu nato razpravljali in se odločili za

enak dodatek vsem zaposlenim — 2000 din; razen tega so posebej zvišali osebne dohodke vsem delavcem z najnižjim zaslužkom.

Kolektiv »Beta« je sklenil drugače. Tu bodo od 1. julija dalje izplačali zaposlenim z do 25.000 din dohodkov po 2500 din na mesec, delavcem in uslužbencom z mesečnimi prejemki do 30.000 din — 2000 dinarjev, vsem ostalim z višjimi prejemki pa le po 1500 dinarjev na mesec.

Tudi v ostalih kolektivih ne držijo križem rok in sklepajo podobno kot v omenjenih dveh. Nadomestila bodo povsod izplačali, najteže pa bo dodatne vsote pogrešalo podjetje Lepis na Suhorju, kjer še iščejo primerne rešitve. V tem podjetju manjka denarja nasploh, ker je več kot 75 odstotkov proizvodnje usmerjene v slabo stimuliran izvoz in jim manjka sredstev tudi na skladih.

VESTI IZ METLIKE

Metličani se zelo veselo novosti na filmskem platnu. Beograjska kinoteka jim vsak teden enkrat prikaže enega izmed znanih starih filmov. Tako so že gledali Frankenstein, prihodnji teden pa bo na sporedu Uragan. Te filme si Metličani lahko ogledajo vsak ponedeljek in torek.

Prejšnji teden so se v Metliki ustavili Francozi: skupina 15 mladincev si je ogledala Metliko ter odigrala nogometno tekmo z domačini. Domačini so zmagali z rezultatom 6:0. Mladi Francozi so nadaljevali svojo pot proti Pivčici, obiskati pa nameravajo tudi Jadransko morje. Ustavili se bodo v Zadru in nekaterih drugih obmorskih krajih.

Park pred metliško kino dvorano je zelo lepo urejen, vendar mu metliški otroci, ki se lovijo v njem, kazijo podobno. Predvsem stariši bi morali poučiti otroke in jih odvračati od uničevanja nasada.

Šest metliških tabornikov je te dni odpotovalo v Kamanje, vas na Hrvaškem, kjer bodo raziskali več zanimivih kraških jam. Člani odprave bodo jame izmerili, napravili fotografije in narisali prečne prereze večjih jam. Potrebne rekvizite so izdelali člani sami ali pa so jih kupili iz lastnih sredstev.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

zaposlenim 2.500 din, v Klavnici in mesnici od 2.000 do 2.500 din. Obrtno komunalno podjetje se je odločilo za lestvico: delavcem z manj kot 25.000 din dohodka bodo izplačali nadomestilo ne glede na višino do tega zneska, vsem ostalim pa po 1500 din od 1. julija dalje.

Tudi kolektiv »Zore« je bil

Lepo slavlje na Vinici

Preteklo nedeljo je AMD Vinica slavilo 10-letnico ustanovitve. Pokroviteljstvo nad slavljem je prevzel občinski odbor SZDL Črnomelj, v njegovem imenu pa je pred številnimi domačini in gosti razvil prapor in govoril predsednik Franc Stajdohar.

Ko je bilo Avto-moto društvo ustanovljeno, je šlo 8 članov, iz leta v leto pa so pridobivali nove, tako da je ob desetletnici njihovo število naraslo že na 68 članov. Nekaj let je društvo delovalo samostojno, kasneje pa se je

priključilo AMD Črnomelj in poslovalo kot avto-moto klub. Uspehi društva so od tedaj postali še vidnejši. Lani je vinški klub prejel tudi diplomu republiške Avto-moto zveze, ki je Vinčanom še v poseben ponos.

Na nedeljskem slavlju je darovalo 32 tovarišev spominske žebeljčke, ki bodo odslej krasili prapore drog. Zatem se je razvil bogat društveni program in prijetna zabava, s katere so vsi odnesli lepe spomine.

R. B.

Kadrov primanjkuje

Črnomaljska gimnazija bo letos sprejela 60 novih dijakov. Do zaključka rednega vpisa se je prijavilo nekaj čez 50 učencev, ki so uspešno zaključili osemletko. Letos ne bodo naredili sprejemnih izpitov, ampak bodo dijake testirali, ker menijo, da tako dobijo popolnejšo sliko znanja. Velik problem pa imajo s profesorskim kadrom. Trenutno namreč nimajo profesorjev za angleščino, kemijo in biologijo, nič boljše pa ni s profesorji za likovni pouk, umetnostno vzgojo in glasbo. Ravnateljstvo je sicer objavilo razpis, vendar se nanj doslej ni še nihče prijavil. Dokler bodo v Črnomlju za prosvetne delavce tako nizke plače, je kaj malo upanja, da bi se stanje bistveno izboljšalo. Gimnazija bo skušala rešiti ta problem sama, zato bo štipendirala študentko germanistike. Pomagala pa bo tudi občina, ki štipendira dva študenta na matematiki in fiziki.

Brez težav pa niso tudi na osnovni šoli v Črnomlju. Kot vse kaže, bo letos prestopilo šolski prag približno 110 učencev. Solo sta zapustila predavatelja za slovenski jezik in zemljepis. Na razpis so dobili nekaj ponudb, vendar se še niso odločili.

Letos se bo torej število tistih, ki hodijo v šole v Črnomlju, spet povečalo, medtem ko je predavateljev spet manj kot lansko leto. Kadri so trenutno najbolj boleč problem črnomaljskega šolstva, zato bo treba čimprej nekaj ukreniti! Ena od največjih težav so prav gotovo prenizke plače.

-al

Podražitev, podražitev...

Zadnji ukrepi ZIS v našem gospodarstvu, ki so med drugim prinesli podražitev nekaterih pomembnih prehrabnih artiklov, so sprožili cel plaz komentarjev, kritik in govoric. Seveda tudi Metlika ni bila izjema. Povprašali smo, kaj menijo o tem v trgovinah in kaj gospodinjice. Takole smo izvedeli:

DELIKATESA, DANIEL MAKAR: Za našo trgovino je podražitev vsekakor precejšen plus, ker imamo večji promet in tudi večje dohodke. Pri nas so se podražili le nekateri artikli, olje in sladkor bi omenil na prvem mestu. V zvezi s sladkorjem pa se je dvignila cena tudi pri vseh tistih artiklih, ki vsebujejo sladkor. Sem sodijo raznovrstni piškoti in podobne stvari. Z dodatkom, ki ga dobe ljudje, bi krili to, kar kupijo pri nas, vsega pa seveda ne.

PRI GASPERICEVIH pa so povedali, da večji osebni dohodki ne bodo zadoščali. To trditev so kaj hitro podkrepili. Cene so šle preveč gor; odslej bo precej težje, zlasti pri njih, kjer jih od ene plače živi sedem! »Vendar pa,« so pristavili, »če smo doslej živeli, bomo tudi poslej, čeprav moramo kupiti vse do mrzle vode, kot pravijo ljudje, pa še to moramo plačati.«

-al

V metliški hotel prihajajo tujci

Metličani v preteklih letih skoraj niso poznali tujkega prometa, v letošnjo sezono pa se je na poti z morja ustavila v novem metliškem hotelu že prenekateri inozemska družina. Nekaterim so kraj, zlasti pa hotel in hrana tako všeč, da ostanejo po nekaj dni, čeravno tega sprva niso nameravali.

Letos so imeli goste že z Nizozemskega, bilo je več Italijanov, Amerikancev, največ pa Nemcev. Penzion stane 1700 din na dan, navadno pa tujci raje plačajo sobo posebej, hrano pa po naročilu. Kljub začasnim težavam je

videti, da bo kolektiv v prihodnosti le zlezel na zeleno vejo. Letošnja polletna bilanca je bila sicer negativna in tudi skladov še niso ustvarili, vendar se promet in poslovanje v zadnjih mesecih zelo ugodno razvijata. Julija so imeli za več kot 4 milijone din prometa.

Zanimivo je, da domači gostje raje zavijejo na Veselico, kamor prihajajo zlasti skupine izletnikov in kjer po naročilu dobi tudi odlojka in jagnjetino. Ta prijetna izletniška točka z lepim razgledom je postala znana že po vsej domovini.

METLIŠKA RAZGLEDNICA

Podpreska na Kočevskem

ZAHVALA KRVODAJALCEM

S skromno besedo »hvala« se želi zahvaliti občinski odbor Rdečega križa Kočevje vsem, ki so bili v krvodajalski akciji sredi maja pripravljeni nesebično žrtvovati svojo kri. Prav tako velja zahvala vsem aktivistom RK za zbiranje prijav, saj so jih v občini zbrali kar 1145. Od tega se je odzvalo 860 krvodajalcev, 762 pa je bila odvzeta kri. Krvodajalci so skupno darovali 271.905 ccm krvi.

Zaradi oddaljenosti krajevnih organizacij RK Draga so se tamkašnji krvodajalci odzvali akciji v Loškem potoku v ribniški občini. Ob tej priliki velja tudi tem 23 krvodajalcem, ki so že 4. februarja darovali 66 ccm krvi, toplja zahvala v imenu vseh, ki bodo njihovo kri potrebovali.

Posebno priznanje zasluži mestni odbor RK v Kočevju, prav tako pa občinski sindikalni svet in vodstva delovnih organizacij, ustanov in sindikalne organizacije ter zasebniki za veliko razumevanje v tej človekoljubni akciji. Delavska univerza je s predvajanjem filma po vaseh seznanjala prebivalstvo s potrebami in koristmi krvodajalske akcije.

Vas Trava na Kočevskem (Foto Mohar, Ribnica)

Podjetja naj podpro gradnjo

Perečega vprašanja družbene prehrane ne bo mogla rešiti stanovanjska skupnost brez pomoči in sodelovanja vseh kolektivov

Stanovanjska skupnost Ribnica je začela že zgodaj spomladi z akcijo za gradnjo prepotrebne obrata družbene prehrane. Dosedanji prostori, ki so pred leti služili za dijaški internat, so že zdavnaj odslužili. Ker je zgradba slaba in na neprimernem mestu, je ni mogoče preurediti tako, da bi ustrezala sedanjim potrebam. Stavba je tudi majhna, brez sanitarij itd.

1. aprila je svet stanovanjske skupnosti sprejel sklep o gradnji obrata družbene prehrane. Ker bi z nadzidavo lahko dobila prostor tudi stanovanja, je sklenil upravni odbor stanovanjskega sklada pri občinski skupščini Ribnica sodelovati pri gradnji, in sicer tako, da bi v zgradbi obrata družbene prehrane dobilo prostor tudi sedem družinskih stanovanj, otroški vrtec, šivalnica

in upravni prostori krajevnih skupnosti.

O vsem tem je tajništvo stanovanjske skupnosti seznanilo gospodarske organizacije. Vodilni tovariši v podjetjih so bili tudi osebno seznanjeni z namenom gradnje ter z višino sredstev, potrebnih za gradnjo. Dvonnadstropna zgradba družbeno-stanovanjskega objekta bo, razumljivo terjala precejšnja sredstva. Stanovanjska skupnost nima sredstev, niti ni kreditno sposobna, zato naj bi ta objekt zgradili s skupnimi močmi: polovico sredstev naj bi v obliki kredita prispevala podjetja, za stanovanja pa naj bi dal sredstva stanovanjski sklad.

Do sedaj od prizadetih podjetij še ni bilo pravega odziva (morda je temu vzrok tudi vročina), stanovanjska skupnost, ki si je naložila skrb za pripravo dokumentacije in vsega ostalega, kar je v zvezi z gradnjo, pa ne stoji križem rok. Preskrbela je že precej dokumentacije, glavni projekt pa je v delu. Določena je tudi lokacija nove zgradbe, ki bo stala v Kolodvorski ul., v neposredni bližini Inlesovih obratov.

Ker bo nova zgradba služila delovnim ljudem Ribnice, menimo, da je dolžnost vseh faktorjev Ribnice, posebej pa gospodarskih organizacij, da gradnjo podprejo. Le s skupnimi prizadevanji bomo lahko v Ribnici zgradili objekt, ki nam je tako potreben.

Sušmarje omejiti!

Sušmarstvo se je v ribniški občini razpaslo že do take meje, da nima nihče več pravega pregleda, koliko je sušmarjev. Zakon omogoča, da vsak, kdor zna opravljati eno ali drugo obrt, lahko dobi dovoljenje za opravljanje obrti. Vendar se je teh ugodnosti poslužilo zelo malo oseb.

Kje najdemo največ sušmarjev? Med šiviljami, zidarji, avtomehaniki, ljudmi iz kovinske stroke. Ti ljudje se ne držijo nikakih ustaljenih norm: računajo ljudem, kolikor se jim zdi. Ker manjka nekaterih obrti, so ljudje prisiljeni, da plačujejo in preplačujejo sušmarje.

Temu bi se dalo odpomoči na več načinov. Prvi bi bil ta, da bi pristojni organi poostreli nadzorstvo nad sušmarji in jih kaznovali, kolikor ne bi hoteli zaprositi za obrtno dovoljenje; drugi pa ta, da se okrepe in razširijo uslužnostni obrtni servisi stanovanjske oz. krajevnih skupnosti.

Vsekakor bo treba temu vprašanju posvetiti več pozornosti, saj je to želja tudi zasebnih obrtnikov. Škoda ima tudi občina, in to precejšnjo, ker nima od sušmarjskega dela nobenih dohodkov.

Pa še na nekaj je treba opomniti: za dela, ki jih opravi sušmar, nihče ne odgovarja in grede zato pomanjkljivosti na rovaš lastnika. Da pa je sušmarjsko delo običajno opravljeno na hitrico in tudi nestrokovno, ni treba posebej dokazovati. Zato je treba tudi s te plasti zaščititi občane.

Športne novice iz Osilnice

Kakor vsako leto je tudi v letošnjih poletnih dnevih začelo športno življenje v Osilnici, ko pride večina članov športne sekcije »Kolpa« domov. V teh dneh je bilo več športnih srečanj, v katerih so se Osilničani dobro odrezali. Največ tekmovalj so imeli nogometaši, ki so se do sedaj trikrat srečali na športnem polju s Pleščani in se udeležili nogometnega turnirja v Čeburu. S Pleščani so

bro uigrani ekipi Gerova z 2:0. Pri tem je treba pripomniti, da so Osilničani do sedaj zmeraj igrali na podobnih turnirjih prvo tekmo z Gerovim. V borbi za tretje mesto so se Osilničani popravili in gladko premagali Tršče s 3:0. Prvo mesto je zasedel Čabar.

Odbojkarji Osilnice so se pomerili z ekipo Sel in zmagali s 3:0 (15:7, 15:8, 16:14). Kljub temu da so Osilničani nastopili oslabiljeni, so povsem nadigrali nasprotnika. Le v tretjem setu, ko so vodili 11:4, so popustili, tako da so Sela izenačila in vodila 15:12. Toda v zaključnih akcijah so bili Osilničani boljši in so le zmagali.

Za Osilnico so nastopali: Serčer A., Ožura II., Kvaternik A., Kovač M., Ožura I., Rakovec B. Sela pa nastopala v tej postavi: Jaklič, Zagar, Tomec, Kvaternik V., Kovač J.

V šahu sta se pomerili ekipi Sel in Osilnice na petih deskah. Tudi tu so Osilničani nastopili oslabiljeni, saj sta na članskih deskah igrali rezervi. Končni rezultat je bil 2,5:2,5. Posamezni rezultati so bili naslednji: Serčer A. (Osilnica): Jaklič (Sela) 0:1, Ožura I.: Zagar 0,5:0; mladinci: Ožura II.: Kovač J. 0:1; pionirji: Kovač M.: Radeka 1:0; ženske: Kovač Cilka: Kovač Cvetka 1:0.

V streljanju sta se pomerili ekipi Plešč in Osilnice. Osilnica je spet slavila visoko zmago.

KOČEVSKÉ NOVICE

eno tekmo dobili, eno remizirali in izgubili. Na nogometnem turnirju v Čeburu so nastopila štiri moštva: Gerovo, Tršče, Kolpa iz Osilnice in prireditelj Čabar. V polfinalu so Osilničani izgubili proti do-

Matični urad Kočevje

V času od 31. julija do 14. avgusta so rodile: Milena Krpič iz Dolge vasi — Zdenko, Janja Batkovič iz Kočevja — Darinko, in Polje Terezija iz Morave — Vojka. V Ljubljani pa so rodile: Marija Antunović iz Oneka — Dragica, Ana Jaklič iz Kočevja — Roberta, Frida Belci iz Mačkova — Bojana, Marija Bevc iz Kočevja — Vesno, Vera Benčina iz Kočevja — Kamilo, Mira Dvoršak iz Koprivnika — Romana, Hasiša Farič iz Koprivnika — Antona, Angela Kač iz Salke vasi — Vesno, Marija Kolenc iz Kočevja — Ireno, Danica Mlakar iz Kočevja — Ludvika, Kristina Oswald iz Kočevske Reke — Darka, Katarina Skok iz Borovca — Martino, Marija Segar iz Slovenske vasi — Roberta, Marija Valentin iz Salke vasi — Romana, Edit Zatlir iz Salke vasi — Roberta, Anka Turk iz Kočevja — Mirjana, Slavka Pogorelec iz Kočevja — dva dečka.

Poročili so se: Jože Rus, kmetovalec iz Podtabora, in Franciška Krizman, delavska iz Osečca; Alojz Petek, živinorejec iz Ilakovec, in Danica Perko, živinorejka iz Starega Loga; Nenad Tatalović, delavec iz Kočevja, in Vladanka Petruševska, gospodinja iz Skopja; Vladimir Staudohar, strojni operater iz Toronta v Kanadi, in Ana Marenčič, frizerska vajenka iz Sodovcov. V Ljubljani pa sta se poročila: Avgust Fajfar iz Konce vasi in Darinka Turk iz Salke vasi.

Umrli sta: Pavla Jenko, gospodinja iz Kočevja, 77 let; Ciril Majer, otrok iz Zeljn, star 3 mesece.

Šola — delovna organizacija

»Odnos delovnih organizacij do šole je vedno bolj omalovažujoč,« so povedali prosvetni delavci na enem od predkongresnih posvetovanj v Ribnici. »Pri tehničnem pouku,« so pripovedovali, »spotrebujejo npr. različen les, v bistvu lesne odpadke, po katere gremo na lesno podjetje. Brez posebnega razumevanja nas sprejmejo in na kratko odpravijo z nekaj odpadki, s katerimi večkrat nimamo kaj početi.

šolstvu v ribniški občini, morda tudi v kočevski). V splošni gonji za investicijski svet in brez ugovora upošteval željo šole.

Direktor Gradbenika Tone Dejak je dejal, da njihov kolektiv z zadovoljstvom sprejema pokroviteljstvo nad šolo. Vsaka šola bi morala imeti v eni delovnih organizacij pokrovitelja in oba bi morala kar najtesneje sodelovati. Kolektiv bi se zanimal za delo, uspehe in težave šole, ji po svojih močeh skušal pomagati, obenem pa seznanjal učence s svojim delom, uspehi in težavami. In če bi bilo povsod tako, šola prav gotovo ne bi bila več osamljena, ne bi pri iskanju kakršne koli pomoči in nasvetov nastopala kot moledovalka...

»Najnovejša in najmodernejša šola v občini Ribnica in Kočevje v Dolenji vasi ima štiri gole učilnice ter skromen kabinet z nekaj zemljevidi, radiom in revno knjižnico. In nič več. Je po družnični ribniške osemletke in nima nikogar, ki bi se za šolo in učence neposredno zanimal ter jim, kadar je potrebno, tudi materialno pomagala! Pionirji so na zadnji konferenci PO ob koncu šolskega leta sklenili zaprositi podjetje Gradbenik iz Ribnice za

REŠETO

Posebne skrbi in pozornosti delovne organizacije do šole ni in šola se večkrat znajde v vlogi ne prosilca, pač pa skoro berača...

Šola je morda najvažnejši temelj v kadrovanju. Po končani osnovni šoli odide mnogo učencev v proizvodnjo. Ta njihov korak je zaradi nepoznanja razmer velikokrat zgrešen, prav gotovo pa pridejo v delovno organizacijo, ne da bi poznali vsaj malo razmere in način dela. Se pravi, da bi morala delovna organizacija že prej skrbeti za bodoče mlade delavce in učence v gospodarstvu, jih seznanjati z delovnim procesom in drugim. Najmanj to. Torej so toliko manj razumljivi odnosi (v kolikor sploh so) med šolo in delovno organizacijo.

Iz ugotovitve, da je šola temelj izobraževanja in kadrovanja, bi morala izhajati tudi večja materialna podpora in skrb delovnih organizacij zanj, za doraščajoči rod, na katerem gradimo prihodnost Resda družba namena precejšnja sredstva za šolstvo, toda to je bore malo, komaj za najnujnejše. Dokaz: prazni kabineti (če jih sploh imajo), do kraja iztrošena oprema, slabi prostori, da o sodobnih učnih pripomočkih (avdio-vizualna sredstva) sploh ne govorimo. Šolniki in šolarji o njih samo sanjajo (govor je le o

OGLEDALO

Kozarček, dva kozarčka...

Ce je že tako naneslo, se kozarčka ni branil. Polnega namreč. Rad ga je imel, prav tako veselo družbo, v kateri so marsikatero razdrli.

To je bila njegova slabost. Drugih skoraj ni imel, pa saj je bila že ta dovolj velika. Saj pravzaprav ni bil pijanec, le večastih ga je zaneslo. Ljudje so to vedeli in izkoriščali, kjer se je le dalo. So se vsaj smejali njegovim šalam in njemu. Najprej šalam, potem njemu. Zdelo se jim je zabavno. Tudi velikoni bilo treba, kozarček premalo, dva preveč. Srednje mere ni.

Škodi mi, je premišljal, ne bom. Tako je povedal tudi prijatelju, ki ga je silil. Ne, ne bom, ne smem, veš, zdravnik... Ah, kaj zdravnik, pusti ga, pa še na njegovo zdravje spi enega... »Prijatelj« se je v duši že smejal...

Prijatelj, dva prijatelja, veliko prijateljev da kozarček, dva kozarčka, veliko kozarčkov. Zdravje? Kaj, saj ne škodi! Kje pa!

Zgubi denarnico z dokumenti. V družbi »prijateljeva«. Ni je več. Nihče je ni videl, nihče nič ne ve. Zgubil? Res? Škoda... Boš pa nove dobil, lepše. In spet je veselo. Takole v zaključnem krogu. Res, zabavno, ni kaj reči.

Govorimo o odnosih med ljudmi. O socialističnih odnosih, tovarištvu, prijateljstvu, vrednem človeka. Smo ljudje, misleča bitja, hrepeneca vedno po nečem novem, nedosegljivem, kar potem postane dosegljivo. In se še ukvarjamo s takimi drobnimi, na videz majhnimi problemi. In vendar nas ti drobni problemi, vsakdanji odnosi človeka do človeka karakterizirajo. Toplo tovarištvo, za katerim se tako pehamo, ostaja pri marsikom puha fraza. Tudi tak primer je eden od preizkusnih kamnov človeške morale. In prav pri tem, pri drobnih odnosih naše vsakdanjosti najraje ne opravimo izpila. Spodrsne nam, morda nehote. In, žal, navadno nam niti mar ni za spodrsiljaj...

In nič nas ni sram!

F. G.

V stari hiši v Grčaricah je Trgovsko podjetje »J E L K A« iz Ribnice uredilo lep trgovski lokal

Gasilci na Hribu gradijo

Gasilci PGD Hrib—Loški potok so se odločili, da gasilski dom preuredijo, tako da bo res zaslužil svoj ime. Z delom so začeli že v juniju. Novi dom, ki ga urejajo na temeljih starega, bo večji in lepši. V spodnjih prostorih bo orodnišče, v zgornjih pa garderoba, sejna soba in sanitarije. Izkoristili bodo tudi podstrešje in zgradili stanovanje.

Pa sredstva za gradnjo? Začeli so z dvema milijono-

ma, ki so ju sami zbrali, DOZ je obljubil za drugo leto 3 milijone din. Vendar pa z denarjem, kar ga imajo in kar bodo dobili, ne bodo mogli dokončno zgraditi doma. Zato jim bodo morali priskočiti na pomoč tudi podjetja.

No, gasilci so optimisti. Letos nameravajo spraviti gasilski dom pod streho, drugo leto pa naj bi zgradba že začela služiti svojemu namenu. Želimo, da bi se njihove namere izpolnile.

Prva javna telefonska govornilnica v Novem mestu

Te dni montirajo ob avtobusnem postajališču pred hotelom Kandija javno telefonsko govornilnico, prvo take vrste v Novem mestu in bržkone prvo na Dolenjskem. Govornilnica bo začela delati v času do 20. avgusta. Odrpita bo vsak dan (tudi ob nedeljah in praznikih) neprekinjeno 24 ur. Vsak pogovor bo veljal 20 dinarjev, po treh minutah pogovora pa se bo aparat sam izkjučil. Stega mesta bodo možne le lokalne zveze, se pravi le v okviru Novega mesta, medtem ko bo treba iti za medkrajevne pogovore še vedno na pošto, ker so v ta namen pač drugačne tarife.

Novomeško podjetje za PTT promet bo v doglednem času postavilo v Novem me-

stu še dve govornilnici, in sicer eno na Glavnem trgu, drugo pa na bršlinski železniški postaji. Javne govornilnice so v Novem mestu hoteli postaviti že prej, ko je pošta dobila avtomatsko telefonsko centralo, ker pa niso dobili (iz uvoza) potrebnih aparatov, jih bodo namestili zdaj. Kasneje bodo dobili javne telefonske govornilnice tudi ostali večji kraji na Dolenjskem, posebno pa tisti, kjer že imajo ali pa bodo še dobili avtomatske centrale. Tak kraji so: Črnomelj, Krško, Brežice in Trebnje.

Javne telefonske govornilnice so pomembna novost za dolenjsko telefonijo, ker bo precej olajšano pri iskanju lokalnih zvez. Opremljena govornilnica velja za montažo vred okoli 500.000 dinarjev.

zato upamo, da bodo to upoštevali tudi uporabniki telefona in da bodo napravo čuvali pred poškodbami.

V Malem Lipovcu pri Dvoru je gorelo

V ponedeljek, 10. avgusta okoli 18. ure, je udarila strela v kozolet Ivane Strojnik iz Malega Lipovca pri Dvoru. Kozolet je pogorel do tal, razen tega je zgorelo tudi seno, detelja, nekaj pšenice, sani, komat za konja ter okoli 2 kubična metra hrastovih desk. Trije Strojnikov fantje, ki so se zatekli pred nevihto pod kozolet, ko odnesli zdravo kožo, čeprav jih je strela zalotila, ko so spali na vozu po kozoletem. Pri požaru so se poirtvovali.

Mar bodo zamisli očistile vodo?

Doklej se bo po ceveh toplotnega vodovoda še pretakala umazanija? To je vprašanje, ki razburja prebivalce Topliške doline, ki ostajajo po pogostih nalih brez vode! Samo z razpravami o tem, kako to pomembno vprašanje

rešiti, pač ni storjenega dovolj! Načelnik oddelka za gospodarstvo občinske skupščine v Novem mestu tov. Marko Ivanetič je v ponedeljek dopoldne o tej zadevi izjavil: - Načrt za topliški vodovod izdeluje Zavod za vodno gospodarstvo SRS. Vse kaže, da bo obveljala zamisel, naj bi bilo novo zajetje vodovoda na Obrhu. Vprašanje se ni dokončno preštudirano. Vsekakor ga bo treba rešiti tako, da bo pozneje mogoče topliški vodovod vključiti v vodovodni sistem straško-topliškega območja.

Luknja kot zamisel za daljšo bodočnost?

Miloš Matko, direktor komunalnega podjetja Vodovod v Novem mestu, pa je povedal:

- Poskusi v Gabrju pri Soteski, kjer naj bi bilo novo zajetje, so pokazali, da daje izvir 9 litrov vode na sekundo. Po mišljenju strokovnjakov pa je za topliški vodovod zaradi turističnega razvoja potreben izvir, ki bi dajal vsa, 15 litrov na sekundo. Drugi predlog je, naj bi uporabili izvir pri Črmošnjicah. Leta 1957 je bilo ugotovljeno, da daje 10 litrov, v bližini pa je še eden, ki daje 5 litrov vode na sekundo. Slednjega bi uporabljali le v večji potrebi. Vendar menim, da bi bile to le začasne rešitve,

vprašanje vodovoda pa je treba rešiti za dle časa vnaprej. Najboljše bi bilo, ko bi zgradili bazenski vodovod, ki bi napajal Dol. Toplice, Stražo in Novo mesto hkrati. Morda bi bilo zajetje zanj lahko v Luknji pri Prečni? Studij o tem seveda še ni. Prednost bi bila v tem, da bi tak bazenski vodovod imel samo eno čistilno napravo, prav te pa so zelo drage. Trenutno pa nimamo sredstev niti za zasilno čistilno napravo za vodovod v Dol. Toplicah. Kar se tamkajšnjega vodovoda tiče, je stanje zelo kritično. Po mojem ne bi bilo napak, ko bi sanitarna inspekcija vodovod zaprla vsaj tiste dni, ko je voda najbolj umazana.

Takšne so zamisli in takšni so načrti. Voda v topliškem vodovodu pa je še vedno umazana (že 5 mesecev!) in prebivalci Topliške doline še vedno ne vedo kako in kaj. Vsekakor bi raje imeli čisto pitno vodo, kot pa zamisli, ki kalne vode prav gotovo ne morejo očistiti!

Matični urad Dolenjske Toplice

Julija ni bilo rojstev izven bolnišnice. - Poročili so se: Ivan Krašovec, delavec iz Radomlje, in Franciška Bradač, delavka iz Loške vasi; Francišek Lukšič, strojni ključavničar iz Verduva, in Veronika Kulovec z Uršnih sel. - Umrla sta: Joško Kozjek, otrok iz Ljubljane, 9 let, in Alojzija Kren iz Sušice, stara 53 let.

Takšen napis prav gotovo ni v okras, v čast pa tudi ne! Z njim je opremljena prodajalna na Cesti herojev v Novem mestu

Straške novice

Krajevna organizacija ZB v Straži je zbrala sredstva in postavila spomenik padlim borcem na pokopališčih v Drganjih selih ter Gorini in Dolnji Straži. Denar za postavitev spomenikov so zbrali vaščani s prostovoljnimi prispevki, pomagal pa je tudi občinski ljudski odbor.

V Straži se že pripravljajo na izvolitev krajevnih skupnosti. Pripravljalni odbor SZDL je že izbran, potreben je še zbor volilcev in izvolitev članov krajevnih skupnosti.

Zobozdravnik je v Straži nujen. Zanimivo je, da je na razpolago prostor, prav tako imajo vse potrebne instrumente, ni pa zobozdravnika. Vsaj začasna rešitev bi bila ta, da bi enkrat ali dvakrat na teden

prišel zobozdravnik iz Novega mesta.

Prebivalci Straže in okoljskih vasi nestrpno pričakujejo načrt za vodovod. Predlog je, da bi bilo eno samo omrežje za celotno Topliško in Straško dolino. Vsi upajo, da bo vodovod kmalu zgrajen, saj je več vasi še danes brez vode.

Vedno večjo stanovanjsko stisko v Straži bo skušal ublažiti Novoles, ki bo zgradil devetstanovanjski blok. Problem pa seveda s to gradnjo še ne bo rešen, saj mnogo ljudi potrebuje stanovanja.

Partizan, društvo za telesno vzgojo, je čisto pri tleh, čeprav je med mladino precejšnje zanimanje za šport. Vaščani pričakujejo pomoč od političnih in družbenih organizacij.

Komunalno podjetje v Novem mestu je v torko dobilo prvi specialni avtomobil TAM za odvoz smeti in precej smetarskih posod. Tako se nam v prihodnje obeta sodobnejši, predvsem pa bolj higienski način odvažanja smeti. Doslej je smeti odvažala stanovanjska skupnost z navadnimi vozovi. Za zdaj bo cena, ki jo bodo plačevali najemniki stanovanj za odvoz smeti, enaka kot doslej, določena z občinskim odlokom.

V Novo mesto pride vsak dan več kot 70 avtobusov in prav toliko jih odpelje v razne smeri po Sloveniji in tudi v druge republike. Na postajališču, kjer so razen klopov pri avtobusni čakalnici, nadomestili še nekaj novih pod kostanj, poseda vedno dovolj potnikov. Tako je promet pred hotelom Metropol ves dan zelo živahen.

Med najbolj zastarele prodajalne v mestu smo do nedavnega lahko šli prodajalno »Suha roba« na Glavnem trgu. Tudi ta lokal so pred tedni preuredili in namestili vanj sodobnejšo opremo. Zdaj lahko stranke vsaj vidijo, kaj imajo naprda. Škoda le, da niso namestili tudi ladijskega poda!

V postopku novomeške gimnazije je v zadnjih tednih vse polno obrtnikov. Ureajo namreč

STANOVANJA TUDI ZA UPOKOJENCE!

Vsak dan lahko zasledimo v časopisih članke, ki govorijo o hitri stanovanjski gradnji, o kateri prispevajo državljani z rednim stanovanjskim prispevkom. V teh zneskih so tudi prispevki upokojujencev, ki pa v večini primerov vlagajo denar kot dajatev, od katerih nimajo nobene koristi.

Novomeško Društvo upokojujencev je sklenilo, da bo obiskalo nekatere kraje v naši ožji domovini in se prepričalo, kako žive upokojujenci tam. Najprej smo obiskali Ljubljano. Naši tovariši tam so že veliko naredili. O tem priča gradnja novega Doma upokojujencev, ki bo v znatni meri rešila perečo vprašanje upokojujencev v glavnem mestu Slovenije. Tudi upokojujenci na Gorenjskem in Stajerskem so zelo delavni. Na Jesenicah imajo lasten dom. Ker leži na rebrni hriba, bodo zgradili novega, ki bo dostopnejši za starejše in onemogle tovaršice. Zvečer smo tudi, da jim precej pomagajo krajevni forumi, posebno pa jim je naklonjena Železarna, ki daje redni letni prispevek upokojujencem na Jesenicah in Javorniku. Zato tudi nismo bili posebno presenečeni, ko smo na Javorniku zagledali dom, ki je bil zgrajen 1960-61. Dom ima dve dvorani, bife, kopalnico in zelo lep vrt, zato je v ponos ne samo upokojujencem, pač pa vsemu kraju. Z Javornika smo se odpeljali še v Kranj. Naravnost začuden smo bili nad domom, ki so ga preuredili iz nekdanjih gospodarskih poslo-

pij. Tudi ta dom so zgradili s pomočjo industrije, podjetij in oblasti in pa seveda od prispevkov upokojujencev v stanovanjski sklad. Znano je, da imajo podobne domove tudi upokojujenci v Celju in Mariboru. Seveda pa tudi tu ne gre brez pomoči oblastnih organov. Ko smo se vrnili domov, smo ugotovili, da je že skrajni čas, da

NOVOMEŠKA KOMUNA

tudi v Novem mestu in na Dolenjskem sploh začnemo z gradnjo domov in stanovanj za upokojujence. V primeri z drugimi kraji smo pri nas prikrajšani in zapostavljeni, saj smo izgubili celo svoje lastno pritlične prostore. Poudarjamo, da smo upokojujenci še živi državljani, ki smo tudi prispevali velik delež za napredek in blaginjo. Čeprav živimo danes malce odmaknjeni, še vedno delamo v različnih dejavnostih. Prav zato tudi smemo pričakovati, da nas bodo upoštevali ter nam vračali denar, ki smo ga vložili v stanovanjski fond, za naše gradnje. Mislimo, da je tudi v Novem mestu mogoče zgraditi tak dom, kot so ga zgradili v Ljubljani, na Jesenicah ali kje drugje. O tem bodo morali razmisliti ne le posamezni forumi, ampak celotna družba!

F. R.

KONZOLNI MOST - SAMO OBLJUBA?

Ze več mesecev je preteklo, kar so na Loki porušili leseni most. Obljubljenega konzolnega mostu, ki naj bi ga vezali na železniški most, pa še ni in kaže, da ga še ne bo tako kmalu. Premnogi pešci so zelo nezadovoljni, starši pa tudi zaskrbljeni, ker bodo morali njihovi otroci v novomeške šole pol ure dlje pešati. Ne zadovoljni so delavci bršlinskih podjetij, ki ne morejo po bližnjici v Kandijo. »Ali je konzolni most samo obljuba?« sprašujejo bralci v pisnih, ki jih pošiljajo našemu listu. Na to vprašanje pa bomo odgovorili prihodnji teden, ko bomo o zadevi poizvedeli pri pristojnih občinskih organih.

Trebnje se pripravljajo na občinski praznik

Pri urejanju trebanjskih pločnikov so pomagali tudi brigadniki iz Mokronoga

Marsikdo, ki ga je pot v Trebnje zanesla prejšnji teden, se ni mogel načuditi poletu, s kakršnim so brigadniki, oblečeni v modre poletne obleke, vihteli krampe vzdolž glavne ceste od stare šole do zdravstvenega doma. Nič ni moglo zadržati obeh mladinskih delovnih brigad Milana Majcna in Matije Gubca, da se ne bi odzvali pomoči, ker je za pospešeno urejanje pločnikov v Trebnjem že primanjkovalo delavcev. Iz Mokronoga, kjer brigadi gradita vodovod, so brigadirji prispeli že naslednje jutro, ko so soglasno sklenili, da je treba pomagati. »Delamo več kot šest ur dnevno, torej več kot pri gradnji vodovoda. Delo ni bistveno težje kot pri izkopu jarkov. Planirana dela do pitališča v Martinji vasi bomo v nekaj dneh končali in s tem izpolnili svojo obveznost, vendar bomo šli še na Beli grič, da tudi tam izkopljemo potrebne jarke.« Je pripovedoval Božo Ostaneč, eden od brigadnih komandantov. Razen pločnikov pa bodo v Trebnjem do občinskega praznika uredili tudi manjši park.

Trebnje je v teh dneh eno samo gradbišče. Nova šola že stoji, zdravstveni dom tudi, podjetje Kemo-oprema dokončuje svojo proizvodno dvorano, stanovanjsko poslovno poslopje v centru je že pod streho, razen tega pojo zidarska kladiva tudi na drugih, manj pomembnih ob-

TREBANJSKE NOVICE

končati do občinskega praznika 4. septembra, bo Treb-

nje praznične dni pričakalo v precej drugačni obliki kot prejšnja leta. Znan je tudi program prireditve za občinski praznik. Poleg Trebnjega bodo večje prireditve oziroma proslave še v sedmih krajih. Osrednje slavje bo vsekakor v Trebnjem, kjer bo na praznik zasedala na slavnostni seji občinska skupščina, kjer bo velika parada s prikazom dela proizvajalcev in drugih občanov in kjer bo večje zborovanje pri spomeniku padlih borcev.

Številna gradbišča v trebanjski občini

Letošnje leto je za trebanjsko občino značilno kot obdobje številnih gradenj v vseh njenih večjih naseljih. Poleg objektov splošnega pomena gradijo tudi podjetja, ki bodo z rekonstrukcijami ali novimi gradnjami znatno pospešila in izboljšala proizvodnjo. Več objektov je pred izgotovitvijo. Predvidevajo, da bodo do 29. novembra dokončali dela na enajstih gradbiščih.

Trebnje: letos novih 38 stanovanj!

V treh večjih središčih trebanjske občine - v Trebnjem, Mokronogu in na Mirni - gradijo letos več stanovanjskih in kombiniranih poslovnostanovanjskih objektov, s čimer se bo stanovanjska zmogljivost povečala za nadaljnjih 38 stanovanj. Stanovanjski objekti bodo predvidoma dokončani in vseljeni do 29. novembra, 12-stanovanjski blok v Trebnjem pa bo lahko sprejel stanovalce že ob občinskem prazniku.

Trebnje dobi veleblagovnico

Trgovsko podjetje Mercator iz Ljubljane bo začelo v teh dneh adaptirati v Trebnjem nekdanjo poslovnišnico trgovskega podjetja Gradisce. V teh prostorih bo veleblagovnica s konfekcijo in ostalimi izdelki. Dela bodo veljala 40 milijonov dinarjev, kar je obenem prva Mercatorjeva investicija v trebanjski občini.

»Modna oblačila« iz Ljubljane so pred dnevi v trebanjski osnovni šoli organizirala šiviljski tečaj za priučitev delu v konfekciji, kakršno bodo izdelovali v trebanjskem obratu tega podjetja. Tečaj obiskuje 40 žensk, trajal pa bo do 24. avgusta. Tako bodo Modna oblačila izučila 70 delavk. Do zdaj se je za trebanjski obrat »Modnih oblačil« prijavilo nad 240 žensk, ki bi se rade zaposlile.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 21. avgusta — Ivana
Sobota, 22. avgusta — Timotej
Nedelja, 23. avgusta — Zdenka
Ponedeljek, 24. avgusta — Jernej
Torek, 25. avgusta — Ludvik
Sreda, 26. avgusta — Aleksander
Četrtek, 27. avgusta — Zlatko

ZAHVALE

Dotrpel je moj mož
VINKO BIZJAK
iz Dobrave pri Škofljani
Najlepše se zahvaljujem primariju,
zdravnikom in stremnemu osebju
pljučnega oddelka novomeške bol-
nice za ves trud, ki so ga imeli
s pokojnikom, v njegovi dolgo-
trajni bolezni. Hvala tudi dru-
štvom za venco, vsem, ki so v času
bolezni pomagali, kakor tudi vsem,
ki so ga spremljali na zadnji poti
in s cvetjem zasuli njegov prerani
grob.
Zahajajoča žena Režka, hčerka Erika
z družino in ostali sorodniki.
Dobrava, 8. avgusta 1964

PREKLIC

Jožefa Mavsar iz Sentjošta 18,
p. Stopenice, obveščam, da nisem
plačnica dogovor, ki bi jih naredil
moj mož Anton Mavsar.

KLOGLAS

UGODNO PRODAJAM tehniko (150
kilogramov) z uleži. Rozman —
Trpin, Novo mesto — Partizan-
ska 23.

PRODAJAM MOPED tudi na ček.
Anton Somrak, Dlančeva 3, No-
vo mesto.
BENCINSKI MOTOR malo rab-
ljen, ugodno prodam. Jože Virč,
Gor. Kamenje 6, p. Otočec ob
Kriki.

VINOGRAD z vinsko kletjo ugod-
no prodam. Kristina Macole,
Gorenec pri Serniču 32.
ENODRUŽINSKA HISA v Novem
mestu, vseljava, z vrtom, garažo
in pritliklami, primerna tudi
za poslovne prostore ali obrt,
napredaj. Pismene ponudbe na
upravo lista pod »Centra«
(482-64.)

SKORAJ NOV STEDIŠNIK na
kurjavo prodam. Skrij, Jerebo-
va 18, Novo mesto.

KUPIM več delov za motorno kolo
MZ 125 cm ali DKW 125 cm,
stari tip. Simon Popović, PTT
Novo mesto.

TRI OPREMLJENE SOBE oddam.
Naslov v upravi lista (487-64).

ODDAM SOBO dvema fantoma.
Naslov v upravi lista (490-64).

NUJNO POTREBUJEM sobo s ku-
hinjo v središču Novega mesta
ali najbližji okolici — samo do
konca junija 1965. Plačam dobro.
Prosim za uslugo. Naslov dobite
v upravi Dolenjskega lista
(482-64).

SPREJMEM brivsko-frizersko po-
močnico. Interesente naj se ja-
vijo na naslov: Slavka Zabkar,
Vrhovčeva 3, Novo mesto.

CEVIJARSKEGA pomočnika sprej-
mem takoj ali po dogovoru. Sta-
novanje priskrbljeno. Franc Piro,
Ljubljana, Dolenjska cesta 58.

GOSPODINSKO POMOČNICO
sprejme štirihletna družina v
Kopru. Bernarda Lovrečič, Za-
družna 2a, Koper.

ANGLEŠKA DRUŽINA v Londonu
išče resno, čisto in preprosto
deklo za gospodinsko pomočni-
co. Družina ima 2 odrasla člana

in 2 otroka (punčki 3 in 8 let).
Gospodinja zna slovenski. Samo
resne in izčrpne pismene po-
nudbe pošiljate na upravo lista
pod šifro »Anglija« (485-64).

KROJACICO za boljša dela sprej-
mem. Hrana in stanovanje v hi-
ši. Anton Sušteršič, krojač, Šmi-
hel pri Novem mestu.

NASLI SMO KOLO. Vprašajte pri:
Verček, Cegelnica 45.

7. AVGUSTA SEM IZGUBIL re-
zervno gumo tovornjaka TAM
od Oslja do Novega mesta. Vrne-
te prosim na VP 2805/32 Kar-
lovac.

ZDRAVILISCE ROGASKA SLATI-
NA. Pred jedjo in po njej ste
priljubljeni misliti na svoj želo-
dec, ki ga morda brezuspešno
zdravite z različnimi zdravili. Ste
še poskusili s preizkušenim in
učinkovitim prirodnim zdravil-
om rogaskim DONAT vrelcem?
Zahtevajte ga v trgovini, te pa
ga dobe v Novem mestu pri
podjetju »Hmeljnik«, tel. 21-129,
in »Standard«, tel. 21-158.

KINO

Brežice: 21. in 22. 8. špansko-
argentinški film »Črni orek«. 23. in
24. 8. ameriški film »Sabrina«.
25. in 26. 8. sovjetski barvni
film »Živi zakopani«.

Broj na Kolpi: 22. in 23. 8. šved-
ski film »Poletje z Monikom«.

Črnomelj: 21. in 22. 8. ameriški
barvni film »Aparnas«. 23. 8.
nemški barvni film »Poslednji

akordia. 25. in 26. 8. italijansko-
nemški film »Marina«.

Dol. Toplice: 22. in 23. 8. ameri-
ški film »Gusar«.

Korčanje: 22. 8. španski barv-
ni film »Hrepenenje«. 23. 8. ju-
goslovanski barvni film »Kekec«
in 26. 8. jugoslovanski film
»Safas«.

Metlika: 22. in 23. 8. ameriški
film »Tajni partneri«. 24. in 25. 8.
ameriški film »Frankenstein«. 26.
8. ameriški film »Enooki
Jack«.

Mokronog: 25. in 27. 8. sovjetski
film »Ilja Muromec«.

Novo mesto — »Krika«: od 21. do
24. 8. angleški barvni film »Ve-
seli klub mladih«. 25. 8. sovjetski
film »Moj mlajši brate«. 26.
in 27. 8. madžarski film »Dežev-
na nedelja«.

Oslinca: 23. 8. švedski film »Po-
letje z Monikom«.

Predgrad: 23. 8. nemški film »Ro-
man nekake ginekologin«.

Kočevo — »Jadrane«: od 21. do 23.
8. japonski barvni film »Ljudje
s planeta skrivnostni«. 24. in 25.
8. angleški film »Polnočni se-
stanek«. 26. in 27. 8. angleški
barvni film »Valček toreadorja«.

Ribnica: 22. in 23. 8. angleški
film »Tudi to je ljubezen«.

Sevnica: 22. in 23. 8. ameriški
film »Kazkošje v travici«.

Sodražica: 22. in 23. 8. nemški
film »Na svidenje, Franciška«.

Stara cerkev: 22. in 23. 8. ameriški
barvni film »Mačka na vroči plo-
čevinasti strehi«.

Straža: 22. in 23. 8. ameriški film
»Prijatelj Joče«.

Trebnje: 22. in 23. 8. egiptovski
film »Neznanka«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD NOVO MESTO
V času od 11. do 17. avgusta je
bilo rojenih 15 dečkov in 20 de-
klic.

Poročili so se: Marjan Turk,
strojni ključavničar iz Stopenic, in
Ana Slak, učiteljica glasbe iz Ja-
blana; Anton Bučar, šofer iz Loke,
in Stefanija Škedelj, delavka iz
Zaloga; Avgustin Udvarc, delavec
iz Gorenje vasi, in Ljudmila Luš-
ina, poljedelka iz Bele cerkve;
Aleksa Saje, strojnik iz Podjubeleja,
in Darinka Rustja, uslužbenka iz
Podgorca; Ignac Kušljan, delavec iz
Sentjerneja, in Tita Pušenjak,
uslužbenka iz Dol. Mokrega polja;
Metod Lampe, delavec iz Sentjer-
neja, in Franciška Bratkovič, usluž-
benka iz Dol. Brezovice; Andrej
Smrekar, delavec, in Jožefa Zelko,
kuharka, oha iz Bršlina.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški
porodnišnici rodile: Marija Juršič
iz Velikega Cerovca — Marijo, Fa-
ni Zagar iz Gornjega Karteljevega
— Marijo, Ana Horvatič iz Močvir-
ja — Anito, Marija Kravc iz Irce
vasi — Tanjo, Slavka Jakše z Bro-
da — Darjo, Nevenka Brajdč z
Rupeš vrha — Romana, Marija
Rezelj iz Mirne peči — Romana,
Marija Vidmar iz Gornjega Gradi-
šča — Andrejko, Julka Jevšek iz
Cegelnice — Borisa, Marija Zaman
z Mirne — Bernardko, Stanislava
Kirm iz Gomile — Jožeta, Fran-
čiška Hočvar iz Dolnjih Radulj —
Srečka, Genovefa Ševšek iz Oreho-
vice — Antona, Analijsa Pucelj iz
Ostrožnice — Zdenko, Rozika
Kmetec iz Trebnjega — dečka,
Marija Urošič iz Zaloga — dečka,
Terezija Tomšič iz Dolnjega Vrh-
polja — dekle, Ljudmila Flajnik
iz Pustega Grada — dekle, Ma-
rija Črnčič iz Bednja — dečka, Jel-

ka Vujčić iz Metlike — dečka, Ve-
ronika Štepec iz Dolnjih Praproč
— dečka.

Iz brežiške porodnišnice
Pretekli teden so v brežiški po-
ročnišnici rodile: Zlata Vidmar iz
Dobove — Dušana, Ivanka Križani-
čič iz Sentenarta — Milico, Mari-
ja Lež iz Brezine — Franca, Mari-
na Rožman iz Trebeže — Srečka,
Marija Weiser iz Stare vasi — Da-
jano

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili
in iskali pomoči v novomeški bol-
nišnici: Pavel Kežman, delavec s
Trške gore, si je pri stroju po-
škodoval desno roko; Ivan Setina,
posestnik iz Mokronoga, je padel
skor okno 6 m globoko in si po-
škodoval desno nogo; Vili Črnčič,
sin peka iz Pokleka, je padel pod
voza in si poškodoval desno roko;
Vilko Milčević, delavec iz Gotne
vasi, je padel in si zlomil levo no-
go; Stjepa Tomazin, hči posestni-
ka iz Zarnoseka, je padla s kole-
sa in si poškodovala levo roko v
kolenicu; Jožeta Primo, hči posest-
nika s Pristave, je padla z voza in
si poškodovala levo roko.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili
in iskali pomoči v brežiški bolni-
šnici: Jože Podgoršek, delavec iz
Pavčeve vasi, si je pri nakladanju
stebrov poškodoval desno roko;
Jožeta Resnika, električarja iz
Ljubljane, je nekdo zabolal z no-
žem v prsi; Drago Stefan, strojni
ključavničar iz Kumrova, si je pri

Delovni kolektiv
Belokranjske železolarne in strojne tovarne
»BELT«, Črnomelj,
sporoča, da je tragično preminil

Ljubiša Marković

delavec

Požrtvovalnega in dobrega tovariša bomo
ohranili v trajnem spominu

KOLEKTIV TOVARNE
»BELT«, ČRNOMELJ

Črnomelj, 14. avgusta 1964.

DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE OBČINE
NOVO MESTO

SPOROČAJO, DA JE PRI OPRAVLJANJU SLUŽBENE
DOLŽNOSTI TRAGIČNO PREMINIL NJIHOV ČLAN

VALENTIN HUMAR

PREDSEDNIK OBČINSKEGA KOMITEJA ZMS
NOVO MESTO

SKROMNEGA IN PRILJUBLJENEGA SODELAVCA BOMO
OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU!

DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE
OBČINE NOVO MESTO

OBVESTILO NAROČNIKOM

Vsem našim naročnikom in bralcem spo-
ročamo, da bodo začeli te dni pobirati pismo-
noše zapadlo naročnino za drugo polletje 1964.
Ze aprila letos smo vas obvestili, da znaša
poslej polletna naročnina za Dolenjski list
600 dinarjev. Kdor medtem že sam ni dopla-
čal polletne naročnine, bo plačal zdaj do
konca leta 1964 razliko za I. polletje in na-
ročnino za II. polletje, skupno torej 750 di-
narjev.

Naročnike in bralce prosimo, da zapadlo
naročnino takoj poravnajo in da olajšajo
pismonošem njihovo naporno delo s tem, da
jim že vnaprej pripravijo denar. Naročnina je
plačljiva vnaprej: kdor je zdaj ne bi poravnal,
mu bomo morali Dolenjski list ustaviti.

Na številna vprašanja naročnikov hkrati
sporočamo, da bomo začeli konec prihodnjega
meseca spet izhajati redno na 16 straneh,
občasno pa tudi na 24 straneh. Najprej pa
moramo zdaj pobrati zapadlo naročnino, da
bomo lahko sproti plačevali račune tiskarni v
Ljubljani in naše druge obveznosti.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA

Po 7. in 29. členu Temeljnega zakona o štipendijah
(Uradni list FLRJ št. 32/55) razpisuje komisija za
štipendije pri TEKSTILNI TOVARNI

NOVOTEKS, Novo mesto

naslednje

ŠTIPENDIJE za:

- 2 dijaka tehniške tekstilne šole
— kemijski oddelek
- 4 dijake tehniške tekstilne šole
— predilski oddelek
- 1 dijakinjo ekonomske srednje šole.

Razpis velja do izpolnitve razpisanih štipendij
Prosilci naj ponudbi obvezno priložijo tudi zadnje
šolsko spričevalo.

Zgorela je zidanica

16. avgusta ob 23.30 je Matija
Horvatu iz Srednje vasi pri
Črmošnjicah na Semški gori
pogorela zidanica. Vročke po-
žara še raziskujejo.

KOMPAS

VABI NA SVOJE
IZLETE

RAB — V sodelovanju z
Zvezo združenj borcev NOV
okraja Ljubljana prirejamo v
drugi polovici septembra tri-
dnevni izlet z vlakom in ladjo
na Rab. V programu izleta je
tudi obisk nekdanjega koncent-
racijskega taborišča. Prijave
do 20. septembra.

DUNAJ — tridnevni avto-
busni izlet, združen z ogledom
zanimivosti glavnega mesta
sosednje Avstrije in ogledom
mednarodne nogometne tekme
Jugoslavija : Avstrija, ki bo
27. septembra na velkem sta-
dionu v Pratu. Prijave do 25.
avgusta.

RIM — šestdnevni avto-
busni izlet v oktobru; med
potjo bo ogled zanimivosti v
Firenzi, Pisi, Pesari in Ra-
venni, posebno doživljajo pa bo
za vsakogar ogled San Marina.
Prijave do 1. septembra.

Prijave za izlete sprejemajo
vse poslovalnice KOMPASA,
kjer so na voljo programi po-
samičnih izletov in ostale in-
formacije. Po želji dostavimo
programe izletov tudi po pošti.
Sporočite svoje želje in naslov
Turističnemu podjetju KOM-
PAS, Ljubljana, ali posloval-
nici v NOVO MESTU.

OBJAVE — RAZPISI

Razpis osnovne šole
»Katja Rupena«

Osnovna šola »Katja Rupena« v
Novem mestu razpisuje mesto
snažilke

Osební dohodek je določen po
pravilniku šole. Nastop službe 1.
septembra 1964. Predpisano kol-
kovane prošnje je treba vložiti na
upravo šole. Razpis velja do za-
sedbe delovnega mesta.

Obvestilo Glasbene šole

Naknadni vpis v glasbeno šolo
bo od 25. do 29. avgusta 1964.
Sprejemni izpiti bodo 1. septem-
bra 1964 ob 9. uri v Glasbeni šoli.

Motorist je vozil vinjen

Na avtomobilski cesti je pri
Otočcu 12. avgusta ob 22. uri
padel in se lažje ranil motorist
Martin Može iz Gor. Kamenc.
Po mokri cesti je vozil s hi-
trostjo 100 km na uro, spod-
neglo pa ga je, ker je naglo
zavril. Prometni organi so ugo-
tovili, da je voznik vinjen, in
so mu odvzeli vozniško do-
voljenje.

Avtobus je trčil
v tovornjak

Na avtomobilski cesti je pri
Poljanah 14. avgusta ob 15.30
avtobus KP 22-03, ki ga je vo-
zil Stane Strle, med prehitva-
njem trčil v tovornjak
NM 20-31, ki ga je vozil Ivan
Ivnik. Skodlo so ocenili na
12.000 dinarjev.

Ugodna zaposlitev

Hotel »Bled« v Rimu, Via S.
Croce in Gerusalemme 40, išče
kvalificirano kuharico in sobarico.
Plača dobro!

Obvestilo novomeške
gimnazije

Na gimnaziji v Novem mestu
bodo popravni in zaključni izpiti
od 25. do 31. avgusta 1964. Spre-
jemni izpiti bodo 2. septembra.
Začetek pouka bo 5. septembra ob
8. uri.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL Bre-
žice, Črnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Se-
vnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gečnik (glavni in
odgovorni urednik), Risa Bačar, France Grivec, Miloš Jakopec,
Jožica Tepelj in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 30 din — Let-
na naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej
za inozemstvo 2400 din — Tekoči račun pri podr. NB v No-
vem mestu: 606-11-608-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRA-
VE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštini predal 33 — Telefon
21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISK
— Casopisno podjetje DELO v Ljubljani